

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 1-2

1986 SAUSIO-JANUARY-9 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

NAUJŲ METŲ SAVARTOJE NIEKO NAUJO

Pasaulinių bei vietinių įvykių stebėtojai vargu ar tikėjosi ko nors nepaprasto sulaukus Naujųjų Metų. Labai retai politiniai pasikeitimai įvyksta netikėtai. Dažniausiai juos galima gerokai iš anksto numatyti: vienokius arba kitokius pasikeitimų posūkius, net sukilimus, revoliucijas ir karus. Tad ir 1986-tieji metai prasidėjo taip, kaip ir galima buvo tikėtis: į klimpę į tas pačias bėdas, apkaitytas kaikur ir kada neįvykių laimėjimų laurų lapeliais.

Pirmą kartą JAV-ų prezidentas ir Sovietų Sąjungos diktatorius pasikeitė trumpučių prakalbos, skirtomis vienas kito tautoms. Vakaruose tai, aišku, nėra jokia naujiena, bet Sovietų Sąjungoje tai beveik sensacija. JAV-ų prezidento R. Reagan'o kalba buvo perduota (be iškarpytų) sovietinės imperijos piliečiams per televiziją. Abi kalbos buvo tuojau pat išverčiamos į savąsias kalbas. Neaišku tiksliai, kiek plačiai Reagan'o kalba buvo transliuojama: ar ją išgirdo visos (t.y. ir pavergtų tautų) Sovietų Sąjungos respublikos ar tiksliai tos, kurias Kremlius pasirinko. Abu kalbėtojai pasakė, kad trokšta taikos ir kad esą pasiryžę toliau tęsti Ženevos susitikime pradėtą dialogą. Gorbachiov'as dar įskverbė kelis sakinius prieš erdvių karą, o Reagan'as priminė sovietams apie žmonių laisvių pažeidimus, vykdomus komunistinėje sistemoje. Abiejų kalbos truko tiksliai apie penkias minutes, bet, anot beveik visų komentatorių, geriau žodžiai, negu kulkos.

O tačiau kulkų taip pat netrūksta. Nors Beirute pasirašyta nauja paliaubų sutartis, bet jos efektingumu mažai kas tiki. O sovietų okupuotame Afganistane Kremlius okupaciniai daliniai Naujųjų Metų proga, neva tai ieškodami pasislėpusių laisvės kovotojų, nužudė 42 Kot kaimo gyventojus. Kabul'o radijas gi kitą dieną pranešė, kad nužudyta 78 ir suimti 58 "kontrarevoliucionieriai".

Nieko naujo ir Vidurinių Rytų fronte. Akis už aki, dantis už dantį principas tėra, atrodo, vienintelis priimtinas būdas spręsti arabų ir žydų santykius. Izraelis nėra linkęs nei leisti įkurti atskirą palestiniečių valstybę, nei tartis su PLO, nei grąžinti nors pedą užimtųjų arabų žemių. Iš kitos pusės - radikalieji arabų vadai nesutinka pripažinti Izraelio valstybės tol, kol ji negrąžins palestiniečiams užgrobtųjų žemių. O užgrobtomis žemėmis daugelis palestiniečių laiko visą Izraelį.

Taigi, kraujo praliejimui galo nesimato. Kad tai liūdna realybė, parodė du teroristų puolimai, įvykdyti prieš pat senųjų metų pabaigą. Romos ir Vienos aerodromuose teroristai užpuolė keleivius, laukiusis lėktuvo prie Izraelio valstybinės El Al civilinės aviacijos bendrovės įstaigos, apmėtydami juos granatomis ir apšaudydami automatiniais ginklais. Žuvo 19 ir sužeista virš 110 asmenų. Vienoje policija nušovė vieną (iš keturių), o Romoje policija ir Izraelio aviacijos saugumo valdininkai nušovė visus keturis teroristus. Įtariama, palestiniečių radikali grupė, kuri atsiskyrusi nuo Arafato vadovaujamos PLO daugumos, savo būstinę turinti Lybijoje. Dėl to tebevyksta gero kai painūs ėjimai: pradžioje ir Izraelis, ir kiek vėliau, JAV-ės labai atvirai grąšino atsilyginsiančios Lybijai. Tačiau Lybijos diktatorius Khadafy, nors ir pavadinęs užpuolikus herojais, kategoriškai užginčijo, kad Lybija esanti įsivėlusį į tuodu teroristų užpuolimus. Gi Amerikos karo laivyno vienetas Viduržemio jūroje pasukus Lybijos kryptimi, ir patiems amerikiečiams gana nedviprasmiškai duodant suprasti, kad Lybija galinti būti karinių veiksmų paliesta, pulkininkas Khadafy pareiškė, kad toks Lybijos užpuolimas būsiąs tikro karo pradžia. Visoms arabų valstybėms pasisakius, kad ir jos ateis Lybijos pagalbon, o ir Sovietų Sąjungai kategoriškai pasisakius prieš galimą amerikiečių militarinę agresiją, karingi pareiškimai sušvelnėjo. Izraelis jau sakosi, visiškai nenorįs liesti Lybijos, atsisakydamas būti vieninteliu teroristų baudžiančiu policininku pasaulyje. Ir JAV-ės, atrodo, norėtų, kad daugiau Europos valstybių pasisakytų prieš Lybiją ir prisidėtų geriau prie ekonominių sankcijų, atsisakant betkokių kariškų veiksmų, Europos valstybės (ypatingai Vakarų Vokietija ir Italija) turi daug svarbių ekonominių išskaičiavimų ir Lybijos persekioti nenori, nurodydamos, kad Lybijos kaltė nėra įrodyta ir todėl nebūtų tikslu ją bausti. Lybija tarp kita ko, grąšino JAV-ėms, kad jeigu ji būtų užpulta, gintųsi ne tiksliai naujaisiais (tik ką gautais iš Sovietų Sąjungos) priešlėktuviniais ginklais - raketomis - bet taip pat įsakytų savo teroristų daliniams pradėti pulkti amerikiečių taikinius pačioje JAV-ų teritorijoje, pradedant JAV-ų sostine - Washington'u.

Tragiški ir nuostolingi buvo praeitųjų metų civilinei aviacijai. Per

1985-tuosius metus nukrito daugiau keleivinių lėktuvų, negu betkada, ir žuvo rekordinis skaičius keleivių. Beveik visos didžiosios avarijos įvyko dėl vieno kio arba kitokio konstrukcinio arba mechaninio trūkumo bei gedimo. Susidaro įspūdis, kad lėktuvams senstant, ne visos lėktuvų bendrovės atlieka sąžiningai ir reguliariai nurodytus patikrinimus bei apdėvėtų dalių pakeitimus. Ypatingai JAV-ėse įvedus taip vadinamą reguliavimų panaikinimą, kai kurios lėktuvų bendrovės, turbūt daugiau rūpinasi pelnu, negu saugu-

Žiemos panorama Quebec'o provincijoje. Malkakirčiams arkliai geriau tarnauja, negu mašinos.

1985-tuosius metus nukrito daugiau keleivinių lėktuvų, negu betkada, ir žuvo rekordinis skaičius keleivių. Beveik visos didžiosios avarijos įvyko dėl vieno kio arba kitokio konstrukcinio arba mechaninio trūkumo bei gedimo. Susidaro įspūdis, kad lėktuvams senstant, ne visos lėktuvų bendrovės atlieka sąžiningai ir reguliariai nurodytus patikrinimus bei apdėvėtų dalių pakeitimus. Ypatingai JAV-ėse įvedus taip vadinamą reguliavimų panaikinimą, kai kurios lėktuvų bendrovės, turbūt daugiau rūpinasi pelnu, negu saugu-

Praeitais metais prasidėjusios nuolat aršesnės riaušės Pietų Afrikoje nerodo jokių pagerėjimo ženklų. Baltųjų valdymas, remiantis žmogų pažėminančia apartheid politika, nesugebėjo perprasti įspėjimų ženklų ir nepradėjo būtinų reformų laiku. Dabar tos reformos atrodo per mėkos ir atliekamos pėrvėlai. O juodųjų sąjūdžiai vis labiau linksta į kraštutinių kairiųjų bei marksistų įtaką, todėl ginkluotas ir baisus rasinis karas atrodo nebeišvengiamas.

Vatikane Popiežius savo Naujųjų Metų pamokslu kvietė žmoniją vieton neapykantos, pasirinkti meilę ir nepasidaryti grovimo bei naikavimo vergais. O žmonija atrodo neišvengiamai žengia pramintais takais. Tiesa, dalis jos žvel-

gia į dangų. Ne tiek išgany-mo arba šviesos ieškodama, bet kartu su astronomais norėdama nors trumpam žvilgtelti į Halley kometa. Pirmą kartą ji buvo pastebėta kiniečių astronomų 240 metais prieš Kristaus gimimą. Po šio pasirodymo ji jau 30 kartų prisiartino prie mūsų planetos Žemės. Ji tai daro reguliariai kas 75 metus. Taigi, sekan-tį kartą ji bus matoma tik 2061 metais. Pavadinta anglų jūrų kapitono ir navigatoriaus bei mokslininko Edmond Halley (g.1656) vardu, ši planeta buvo laikoma įvairių negandų bei nelaimių pranaše. Dabar ji labiau laikoma įdomia erdvių apraiška. Šiam kontinente ji bus geriausiai matoma tarp š.m. sausio mėn. 9 d. ir kovo mėnesio 23 dienos, žvelgiant į vakarus-pietvakarius tarp 6 ir 6:30 val. vakaro. O gal ši kartą ji bus geresnio likimo nešėja?

Kalbant apie geresnius naujuosius 1986 metus, gal ir vėta pažvelgti į viešosios opinijos pranašystes ir pas mus, ir visame mūsų žemės rutulyje. Kanadoje įdomiausia viešosios nuomonės tyrinėjimo įstaigos žinia buvo toji, kad federalinės Progresyviųjų Konservatorių partijos žvaigždė taip nusileido, jog susilygino su federalinės Liberalų partijos populiarumu. (Ontario ir Quebec'o provincijoje -liberalai gerokai pirmauja). Visa

Kanada, paklausta ar 1986 metai bus geresni, tokie pat ar blogesni, atsakė 53 nuošimčių dauguma, kad naujieji metai bū-sia geresni. Net 64% mūsų kaimynų pietuose, būtent amerikiečių, tiki, kad 1986 metai bus geresni už praėjusius. Netokie optimistiški kiti mūsų kontinento atstovai: Meksikoje tik 21% tiki geresniais naujais metais, Kolumbijoje tik 25%, Čilėje 29%, Bolivijoje 40%. Europoje iš 16-kos apklausintųjų valstybių nė viena netiki, kad 1986 metai bus geresni. Italija optimistiškiausia - joje 41% tiki geresniais naujaisiais me-

PRANEŠA ELTA

LIETUVA IR PABALTIEČIAI BUDAPEŠTO FORUME

Š. m. spalio 15 - lapkričio 25 d. Budapešte vyko Tarptautinis Forumas, kuriame dalyvavo 35-ios Helsinkio susitarimus pasirašusių valstybių delegacijos, įskaitant rašytojus, menininkus, kultūrininkus. Forumo metu buvo užsiminta ir apie Lietuvą. Iš užsienio atvykę ir vengrų rašytojai, pasivadinę "Tarptautine Helsinkio Federacija Žmogaus Teisėms Ginti", suruošė simpoziumą apie išraiškos laisvę. Kadangi vengrų valdžia jiems uždraudė naudotis iš anksto užsakytu viešbučio kambariu, jie posėdžiavo privačiame bute. Simpoziumo dalyvių pareiškime sakoma: "Mes užjaučiame ir remiame Lenkijos, Lietuvos, Ukrainos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos ir Romunijos katalikus." Taip pat pareikštas solidarumas su latviais, estais ir kitomis "Sovietų Sąjungoje kenčiančiomis tautomis".

Forumui adresuotas vengrų disidentų pareiškimas buvo išspausdintas pagrindžio žurnale Hirmondo. Jame protestuojama prieš žodžio laisvės suvaržymus Vengrijoje, solidarizuojamasi su Vidurio - Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos piliečiais, ir rašoma: "Lenkų, lietuvių, ukrainiečių, čekų, slovakių, romunų, katalikų reikalas yra ir mūsų reikalas. Bulgarams, estams, latviams, turkams, totoriams padarytos skriaudos yra ir mūsų skriaudos."

Nuotr. George Hunter.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$20,-
Rėmėjo - \$25,-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

BE MELO NEAPSIEINA

S.Šetkus

Neseniai JAV prez. Reagan'as yra pareiškęs: "Sovietai atsisako prisipažinti, kad jau turi erdvių ginklą, galintį numušti satelitus. Tai reiškia ne tiktai apgaulę, bet dar ir pavojingą apgaulę. Tokiu būdu žmonija negali žinoti kokių priemonių reikia imtis taikos išsaugojimui". Taigi vėl ta pati sena sovietų apgaulės istorija. Gyvenimo faktai yra parodę, kad be apgaulės, tiek Lietuva, tiek kiti Europos kraštai ir šiandien tebebūtų laisvi ir nepriklausomi. Niekas sovietų sistemoms nenorėjo nė iš tolo. Nė vieno normalaus galvojimo žmogaus nepatraukia falsifikuotas komunizmas ar net ir falsifikuotas socializmas...

Visiško, be moralės, apgaulinėjimo pasėkoje šiandieną Sovietų Rusija grasina visam pasauliui. Net naujasis sovietų vadovas Gorbačiovas didžiausiam optimistų nusivylimui, irgi negali apsieiti be gėdingiausio kultūringai žmonijai dalyko - melo. Neveltui Vakarų spauda Gorbačiova besilankanti neseniai Paryžiuje, aptarė kaip "tą patį seną kvasą, tik kitokiame butelyje". Nė Gorbačiovas nepripažįsta,

kad Sovietų Rusija jau turi tokį pat erdvių-kosmo ginklą, kokią dabar ji nori uždrausti turėti Amerikai. Juo labiau - kada sužinojo, kad Amerika jau turi ginklą - tikrą, stebuklą - palyginus su sovietiniu griozdu.

Tas naujasis Amerikos ginklas tiek išgąsdino Sovietus, kad jie pirmą kartą savo pokarinėje istorijoje patys pasiūlė sunaikinti 50% savo galingiausių branduolinių raketų. Jei Amerika laikysis, tai ateis laikas, kai sovietai pažadės sunaikinti ir kitą 50% savo raketų. Iš tikrųjų, Amerika gali sulaukti to laiko, kai sovietai pažadės sunaikinti ir kalnus tų ginklų, kuriuos pasigaminę slapto būdu, priešingai sudarytoms sutartims, ir kurie skirti tam, kad galėtų ir neatominėmis priemonėmis įgąsdinti lasivas šalis pasiduoti sovietų gerai organizuoti tarptautinei prievarčiai ir terorui...

Bet ar Amerika to sulauks, kitas klausimas. Amerika nėra tokia policinė valstybė, kokia yra Sovietų Rusija. Atsiręs gal ir papirkę balsų ir jie "susižavės" tokia Sovietų "taika", kaip ir Jaltos ar Helsinkio metu. Kas

nemyli Amerikos ir kas neranda dėl jos praeities nuolaidų sovietams? Tų nuolaidų, kurios ir pačią Ameriką nuolat stumia į vis pavojingesnę padėtį?

Tą gerai žino ir pats Gorbačiovas, ir todėl jau yra sumobilizavęs visas "evil empire" padugnes, kad kaip nors uždraustų Amerikai įsigyti pilną erdvių-kosmoso-gynybos sistemą, nes ši sistema reikštų galą sovietų branduolinių ginklų terorizmui. Ką be terorizmo darytų Kremlius? Kaip jis beišlaikytų tironijos reples savo rankose?

Kad tai sovietams kelia rūpesčio, parodo ir tas faktas, kad Amerikos naujas ginklas nėra nukreiptas prieš žmonijos gyvybę, bet yra nukreiptas tik prieš Sovietų teroro ginklus, grasinančius jau eilę metų arba baisia sovietų vergija arba atominiu visų sunaikinimu. Jei sovietai nemano pulti bombomis Amerikos miestų, tai ko jie bijo tų miestų gynybos?

Sovietai bijo vieno: kad kada nors sukils pavergti kraštai ir bus remiami Amerikos. Užtat sovietams ir reikia "taikos" ir Helsinkio "detantės". Bet Sovietai gali savo laimę pasiekti labai paprastai: tereikia tik išsinešdinti iš pavergtųjų kraštų. Jei to jie nepadarys, tai ir Amerikos saugumas niekad negalės būti garantuotas. Visų trokštama pasaulio taika niekad nebūs pasiekta.

Prezidentas Reagan'as jau dabar žada šio lemiamo ginklo nebepaleisti iš rankų. Duok Dieve jam tokios valios! Tada tikrai ir Amerika, ir visos pavergtos tautos galės sulaukti laiko, kai ne tik sovietai sunaikins visus savo teroro ginklus, bet ir nustos terorizavę pavergtųjų kraštų gyventojus.

Tuo tarpu karinis teroras yra didinamas visuose užimtuose kraštuose, įskaitant ir mūsų tėvynę Lietuvą. Ir ten pristatyta visokių "statybų", kaip sakysime, Ignalinos atominė elektrinė, kuri mažai Lietuvai netik nėra reikalinga, bet yra net labai pavojinga.

Tokios "imones" iš tikrųjų yra sovietinės

Dear friends:

I wish to thank you for your solid and generous support of the Quebec Liberal Party's team during this election. Together we have now "Put Quebec Back on the Right Track" so that it can take its rightful place in the Canadian federation.

I am very proud of the fact that the cultural communities of Quebec have once again recognized, by exercising their democratic vote, that the Quebec Liberal Party is the only party that defended, and will continue to defend, their interests. We are committed to making Quebec an open and just society where everyone will feel at home.

I also wish all the members of the cultural communities a very Merry Christmas and a happy and healthy New Year.

Robert Bourassa

ROBERT BOURASSA
PRIME MINISTER OF QUEBEC

Bronius Čiulada

PO DVIEJŲ KARŲ
(sukurtas pokario metais)

Po dviejų karų
Vis dar neramu.
Išgena varu
Tėvą iš namu.
Liepia nesugrįžt
Nuo aukštų kalnų.
Beldžia į duris,
Ieško dar sūnų.

Po dviejų karų
Kvepia dar ilgai
Nekaltu krauju
Patręšti laukai.

Kur tiktai eini -
smėlio kauburiai.
Kryžiai laikini
styri pakelėj...
Po dviejų karų
Ten, kur tu gimei,
Prošvaistės gaisrų,
sudegę namai...

Po gaisrų visu,
Tartum saulė švies
Žiburiu šviesiu
Dienos ateities.

Po dviejų karų,
Po audrų visų
Turi būt giedra,
Turi būt šviesu.

PASIKEITĖ KONSULAI
CHICAGOJE

Lietuvos garbės generalinė konsulė J.DAUŽVARDIENĖ dėl sveikatos pasitraukia iš pareigų. Ji praše JAV Valstybės Departamenta pripažinti Vaclova KLEIZA Lietuvos garbės generaliniu konsulu.

Iš Washington'o gautas teigiamas atsakymas. Garbės Generalinis Konsulatas Chicagoje randasi šiuo adresu: 10000 S.Bell Avenue, Chicago, IL.

Fondai, palikimai ir ateities Lietuva

Kai įsisteigė Lietuvų Fondai, pirmiausia JAV, o vėliau ir Kanadoje, jų steigėjai ir valdytojai platino mintį, kad sutelktas kapitalas skiriamas Lietuvai, o procentai - lietuvių išlaikymui išeivijoje. Idėja buvo gana pozityviai daugumos priimta, fondai augo ir dabar dar nenustoja didėti. Tai lyg vienybės ir solidarumo ženklai, konkretus prisidėjimas piniginiiais įnašais, pabrėžiant ne tik bendrųjų uždavinių svarbą dabar, bet galvojant ir apie tolimesnę ateitį, kurioje Lietuva - nepriklausoma valstybė.

Išibėgęs laikas verčia spėti, kad fondų steigėjų karta vargu ar begalės pasidžiaugti savo darbo galutine pasekme. Kaip daugelį dalykų, taip ir fondus netrukus turėsime atiduoti antrajai ir gal net trečiajai išeivijos kartai. Atsidūrę ant šitokio slenksčio fondo steigėjų ar dabar dar daugumos suprantama. Todėl labai svarbu, kas su jau ne taip mažo kapitalo palikimu, būtų paliktas ir atitinkamo paruošimo su juo tvarkytis palikimas. Kaip prie to eiti, kaip organizuotis, kad iš kartos į kartą tos idėjos perdavimas be pagrindinių nukrypimų vyktų, - būtų jau dabar laikas pažiūrėti ir rimtai pagalvoti.

Visus numatymus svarstant, tikroviškai išsidėmėtina yra tai, kad ateities Lietuva nebus tokia, kokia yra buvusi per 22 nepriklausomo gyvenimo metus. Sunku įsivaizduoti, kad kas nors norėtų kartoti buvusio tipo demokratijas, juo labiau nebus niekada priimtina jokia režiminė santvarka. Taipgi atsimintina, kad nepriklausomas susitvarkymas visdėlio, daugiau ar mažiau priklausys, bent pačioje pradžioje, nuo kaimynų tvarkymosi, nes mažų tautų valstybės ekonominis ir politinis susiderinimas su didesniais yra ir neišvengiamas, ir kartu naudingas.

Šitokioje numatymo sampratoje ir tegali būti svarstoma mūsų ateities Lietuva. Valstybinis nepriklausomumas, ryšiai su kaimynais ar kokios nors (greičiausiai bus būtinos) ekonominės unijos, ar kokie politiniai susiblokavimai pagal pasaulėžiūras ar per ilgesnį laiką įsisavintos doktrinos - turės būti suprasti ir atskirti, nes antraip ir paties valstybingumo galime niekada nebesulaukti. Žvilgsnis ateitin turi būti laisvas ir atviras; tai naujas dalykas, kokio nepatyrėme nei praeityje, nematome nei dabar gyvenamųjų kraštų demokratijose. Drąsesnis ir įžvalgesnis ateities Europos susitvarkymo pramatymas yra būtinas kalbamam palikimo paruošimui. Reikia sutikti, kad būsimųjų kartų orientacija gali pralenkėti mūsų dabartines rekomendacijas ar svarstymus. Bet vis dėlto, turime daryti visą dabar, ką galime ir kaip suprantame. Kitaip ateityje gali atsirasti dabar nenumatomų įrodinėjimų dėl Lietuvos laisvės, kas visą idėją nukreiptų visai kita linkme, ir mūsų telkiamas kapitalas nepriklausomai Lietuvai atsidurtų rankose tų, kurie tą laisvę ir nepriklausomybę deklaruos tik propagandiniiais sumetimais, įtikindami išeiviją, kad tai jau ir yra viskas, ką maža tauta, kaip lietuviai, tegali turėti.

Kada ji ir kokia ta savarankiška, nepriklausoma Lietuva bus, sunku šiandien pasakyti. Viena turėtų būti visiems aišku, kad tik tokiai tų didžiųjų fondų pinigai yra skirti.

O dabartinės Lietuvos valdytojams primintina, kad ne savų davarų atsiimti mes norime. Lietuva yra tikrai verta kėtokios santvarkos.

Č. Senkevičius

1986 m. ŠALFASS-gos VARŽYBINIS KALENDORIUS

Patiekiamie 1986 m. ŠALFASS-gos varžybinių kalendorių, pagal 1985 m. gruodžio 26 d. stovį. Daugelio varžybų datos dar nėra paaiškėję, vienok šis kalendorius duos bendrą varžybinių plano vaizdą.

1986 m. Š. A. Lietuvų Biathlono (Biathlon) Pirmenybės - 7½ km perbėgimas slidėmis su 3 šaudymo stažais. 22 kal. šautuvais - numatoma išvesti iš Ohio pirmenybių, kurios įvyks 1986 m. sausio 12 d., ORCO Sportsmen's Assn. Range, Geneva, Ohio (apie 50 mylių į rytus nuo Clevelando). Atsarginė data - sausio 19 d.

Antros Biathlono pirmenybės, kuriose perbėgimas slidėmis bus 10 km, įvyks ten pat, 1986 m. vasario 9 d. Atsarginė data - vasario 16 d.

Dėl informacijų kreiptis į ŠALFASS Biathlono vadovą Algirdą Garlauską, 20550 Ball Ave., Euclid, OH 44123. Telef. (216) - 486-6987.

1986 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvų Alpinistinės Slidinėjimo Pirmenybės įvyks 1986 m. vasario 1 d., Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ont. Rengia - ŠALFASS-gos Slidinėjimo Komitetas.

36-sios Š. Amerikos Lietuvų Sporto Žaidynės įvyks 1986 m. gegužės 2, 3 & 4 d.d., Hamiltone, Ont. Vykdo - Hamiltono LSK Kovas. Programoje - krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, stalo teniso, raketbolo, kėgliavimo (bowling) ir medžioklinių šautuvų šaudymo 1986 m. pirmenybės. Vykdo Hamiltono LSK Kovas ir Hamiltono LŽMK Giedraitis.

1986 m. Š. A. Lietuvų Didžiųjų Kalibru Šautuvų (centrinio sprogiklio) Pirmenybės įvyks 1986 m. gegužės 17 d., ORCO Sportsmen's Assn. Range, Geneva, Ohio. Programoje - karinis šautuvas (service rifle) ir "match rifle". Rengia ŠALFASS šaudymo komitetas.

1986 m. Š. A. Lietuvų Individualinės Lauko Teniso Pirmenybės numatomos pravesti vasaros pabaigoje. Data ir vieta dar nenustatyta. Planuojama atgaivinti ir komandines pirmenybes, kurios vyktų skirtingu laiku.

1986 m. Š. A. Lietuvų Individualinės ir Komandinės Golfo Pirmenybės įvyks 1986 m. rugpjūčio 30 & 31 d.d., Toronte, Ont. Vykdo - Toronte Lietuvų Golfo Klubas.

1986 m. Individualinės Šachmatų Pirmenybės praves Toronte Lietuvų Šachmatų Klubas 1986 m. rugpjūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 d.d., Toronte, Ont.

1986 m. Š. A. Lietuvų Smulkaus Kalibro Šautuvų ir Pistoletų Pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių pirmenybių, kurios įvyks 1986 m. rugsėjo 13 & 20 d.d., Kanadoje. Vykdo - latviai.

1986 m. Š. A. Lietuvų Lengvosios Atletikos ir Plaukymo Pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių pirmenybių, kurių datos ir vietos dar nenustatytos.

Pirmosios lietuvių softbolo varžybos numatomos surengti 1986 m. vasarą.

Pabaltiečių Sporto Federacijos varžybinius kalendorius, išskyrus slidinėjimo ir šaudymo pirmenybes, dar nepaskelbtas. Jis numatomas sudaryti 1986 m. sausio 11 d. Toronte įvykstančiame PSF-jos Vykdo. Komiteto posėdyje.

Šis kalendorius apima tik metines pirmenybes. Apygardinės bei lokalinės varžybos nėra įtrauktos. Kalendoriaus papildymai bei pakeitimai bus nuolat skelbiami metų bėgyje. Paskiroms varžybos bus skelbiami platesni pranešimai spaudoje ir smulkios informacijos išsiuntinėjamos visiems sporto klubams.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

JALTOS AUKOS

(t e s i n y s)

Belgija

Kitose valstybėse repatrijuojamųjų problemos buvo mažesnės apimties. Belgija pasirašė "Yalta Agreement" 1945 m. kovo mėn. 13 d. Stovyklos, kuriose radosi Sov. Rusijos piliečių iki SHAEF panaikinimo, buvo kontroliuojamos HQ 21 kariuomenės dalinių civiliniams reikalams skyriais. Britų karininkas, kuris administravo vieną tokių stovyklų Termonde prisimena, kad daugelis jos gyventojų nenorėjo grįžti namo, bet nežiūrint to, be incidentų buvo susodinti į traukinius. Sovietų Repatriacijos Komisijai vadovavo pulkininkas Stemasov, as, kuris reguliariai vis skundėsi dėl gyvenimo sąlygų stovykloje.

Britų Ambasadorius pastebėjo, kad "Sovietų politika yra surinkti- jeigu reikia ir per prievartą- visus palaidus rusus Belgijoje į surinkimo punktus, kur jie buvo griežtai kontroliuojami iki bus galimybė juos išgabenti į Sovietų Sąjungą. Liepos mėnesį Belgijos vyriausybei buvo duota atsakomybė dėl Sovietų karininkų veiklos Belgijos teritorijoje tuo metu, kai Sovietų piliečiai iš buvusių SHAEF stovyklų buvo išgabunami į Vokietiją ar repatrijuojami tiesiai į SSSR. Nežiūrint to, dar didelis skaičius rusų buvo išsiųsti į Belgiją ir neilgai trukus, panašios scenos kaip Paryžiuje, pradėjo reikštis ir Briuselyje.

"Yra žinomas įvykis, kai NKVD karininkai, dirbantieji Repatriacijos komisarams, pagrobė pilnoje dienos šviesoje Briuselio gatvėje žmogų, kad jį išsivežtų. Kelioliką kartų Sovietų Repatriacijos karininkai įėjo internautų stovyklosna įtikinėti rusus grįžti namo. Tokie įvykiai paskatino Belgijos Teisingumo Ministrų gruodžio mėn. 28 d. išleisti atsišaukimą policijos ir žandarmerijos valdyboms su instrukcijomis, kad jie uždraustų Repatriacijos karininkams lankyti stovyklas, nebent šie būtų gavę specialią leidimą (iš Belgijos vyriausybės). Jeigu jie įsiveržtų į stovyklas be leidimo - išgabenti tokius jėga. Taip pat buvo nurodyta, kad saugotų civilius nuo smurto veiksmų."

Belgijos vyriausybė pasirodė reaguojanti daug aiškiau ir tiesiau į Sovietų nelegališkumus, negu Prancūzijos ar Britanijos vyriausybės.

Olandija ir Suomija

Olandai laikėsi panašiai kaip belgai. Alijantų okupacinės ir išlaisvinimo pajėgos buvo atsakingos už operacijas, vykdomas Norvegijoje, Danijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje.

Suomija buvo išskirtinoje situacijoje. Sovietų artėjimas Rytų Fronte vertė suomių sutikti su jiems diktuojamomis SSR sąlygomis, pagal paliaubų susitarimus 1944 m. rugsėjo mėn. 19 d. Alijantų Kontrolės Komisija buvo įsteigta Helsinkyje, kuri, realistiškai, daugiausiai tarnavo pranešant Sovietų grąšinimus ir reikalavimus. Reikalavimus, nuo kurių suomių tada negalėjo atsakyti. Daugelis tūkstančių rusų karo belaisvių gyveno suomių stovyklose. Buvo įsakyta juos atiduoti, ir suomių vyriausybė neturėjo kito pasirinkimo. Apie tai sužinojus, kietai šimtų belaisvių pavyko pabėgti. Vietoj grįžimo namo, tie vyrai pasirinko geriau gyventi, kaip vilkams pušynuose, medžioti ir pasipildyti maisto atsargas iš izoliuotų, tolimų ūkių. Buvo lapkričio mėnuo Arktikos rate, bet net ir toks gyvenimas jiems buvo priimtinesnis, negu tai, kas jų laukė namuose.

MITYBA KAUNE

vokiečių okupacijos metais

P. E N S K A I T I S
(A t s i m i n i m a i)

Lietuva buvo žemės ūkio šalis ir Nepriklausomybės metais buvo padariusi didelę pažangą. Šią pažangą gal kiek buvo pristabdžiusi pasaulinė ūkinė krizė, tačiau po to mūsų ūkis vėl greitai atsigavo. Bekonai, sviestas, obuoliai ir kitos eksportuojamos žemės ūkio prekės lengvai rasdavo rinką, nes buvo gerai vertinamos.

Tad nenuostabu, kad Sovietų rusai, okupavę Lietuvą, visomis jėgomis plėšė ir gabeno į Rusijos gilumą šias gėrybes. Tačiau visų sandėlių nepajėgė iššluoti, nors gerokai aptuštino.

Ir hitlerinei Vokietijai okupavus Lietuvą, krašto ūkis dar nebuvo visai palaužtas. Mitybos problemos dar nebuvo nei kaime, nei mieste. Tačiau netrukus pradėjo reikštis trūkumai. Ypač miestuose, nes vokiečiai pilnu tempu vežė šias gėrybes į Vokietiją ir į Rytus kariuomenės mitybai.

Trūkumas maisto ypač greitai pasireiškė Kaune. Šis miestas su nemaža gyventojų, sunaudodavo daug maisto produktų, kurių kaimas vis mažiau ir mažiau pristatydavo. Žemės ūkis rusų buvo gerokai apgriautas, be to, ir ūkininkai neturėjo intereso parduoti, nes markė buvo beveik bevertė.

Miestams nepadėjo nė vokiečių įvestos maisto kortelės, nors jos buvo, kaip sakydavo, "Per didelės numirti ir per mažos gyventi". Parduotuvės buvo apytuštės, todėl ir šias badmirių korteles buvo labai sunku išpirkti.

Prasidėjo maisto produktais spekuliacija, kurią labai persekiojo vokiečiai. Į Kauną buvo sunku ką įvežti, net ir įnešti, nes beveik kiekviename žingsnyje buvo policija, kuri nešamų produktus atimdavo ir jų savininkus nubausdavo. Ūkininkai ar miestelėnai prasimānydavo visokių gėrybių, bet jos nevisada pasisekdavo.

Girdėjau tokį pasakojimą. Vienas ūkininkas norėjo įvežti į miestą bekoną ir pasipelnėti. Už tokias prekes ūkininkai nenorėjo imti markių, bet reikalavo medžiagų, kos-tiumų ar kitokių prekių. (Pas ūkininkus jau buvo atsiradę net pianinų, nors jie su jais nežinojo ką daryti).

Taigi, vienas ūkininkas paskerdė bekoną, jį aprengė, ant galvos uždėjo skrybėlę ir pasisodino ant sėdynės prieš savęs, - reiškia, važiuoja du vyrai. . . Išvažiavo anksti rytą, kol dar buvo tamsoka. Viskas ėjosi gerai, tik mieste bevažiuojant, prie šaligatvio buvo sniege užklūpusi vokie-

muose. Tai ypatingai reikšminga, atsižvelgiant į faktą, kad šie vyrai buvo paprastai belaisviai; jie neturėjo jokio kontakto su naciais ar kitais vokiečiais niekada nebuvo susisiekę su Vlasov, o karininkais ir jokių darbų neatlikę prieš karo pramonę. Vien tik šis pavyzdys yra pakankamas argumentas atremti tvirtinimams, kad bendrai imant, rusai bijoję grįžti namo, nes buvo nusikaltę bendradarbiavimu ir pritarimu naciams. Tie, kurie ir neturėjo jokio ryšio su jais, galima sakyti, dar desperatiškiau mėgino išvengti deportacijų.

Be to, Sovietai reikalavo ir gavo būrį rusų emigrantų, kurie visi turėjo arba Suomijos, arba Nanseno (tarp tautinius, be pilietybės asmenims) pasus. Kaip ir kazokų emigrantams, britų perduotiems Austrijoje, Sovietų valstybei buvo suteikta galimybė atsiskaityti už nepamirštus per 25 metus daromus kaltinimus. Buvęs caristinis generalas Severin Dobrovolsky, grįžęs, buvo sušaudytas Maskvoje po kelių mėnesių; Stepan Petrisienko, kuris Kronštato sukilime 1921 m. buvo kontra-revoliucionierių jūreivių komiteto pirmininku, mirė po 2 metų kalėjimo. Nors Sovietų valdininkai gavo paramos iš Suomijos kvilingų, yra sunkiai įmanoma apkaltinti žmones ar vyriausybę šio krašto, kuris faktinai buvo atsiradęs okupuotojo krašto situacijoje.

Šveicarija

Visai skirtingose aplinkybėse veikė neutralioji Šveicarija. Pabėgėlių prieglauda nacių dominuojamoje Europoje, ištrūkę belaisviai iš visų pusių bandė pereiti jos sienas, kad vėl galėtų arba toliau pabėgti, arba tęsti toliau kovą už būvį, arba būti internuotiems palyginant patogiose sąlygose. Tokių tarpe buvo ir daug rusų. Jau 1942 m. kovo mėnesį, britai žinojo, kad tam tikras jų skaičius sėkmingai atvyko į Šveicariją ir Užsienio Pagalbos įstaiga svarstė būdus, kaip jiems nusiųsti paramą. Keista, kad Sovietų vyriausybė paskyrė sumas aprūpinimui savo internuotų kareivių Šveicarijoje. Labai galimas dalykas, dėl to, kad to nepadarius, būtų labai nepalankių atsiliepimų Vakaruose, nes Alijantai ir neutralieji (ypač Šveicarijos) stebėtojai galėtų patikrinti stovyklų gyvenimo sąlygas. Be to, Sovietai tikriausiai galvojo, kad šiuos belaisvius reikės, tinkamam momentui atėjus, išvilioti iš Šveicarijos, nes šveicarų neutralumo ir priglobsčio tradicija nepreleisť jokio jėgos vartojimo.

Po Prancūzijos invazijos ir po to Alijantams atvirus tapusios Šveicarijos sienos davė progos 804 tokiems rusų pabėgėliams pereiti į Prancūziją. Jie atsirado Maršailles ir iš čia buvo sugrąžinti į Rusiją Viduriniųjų Rytelių. Sovietų Repatriacijos Komisijos valdininkas iš Paryžiaus, Černiak, as, sugebėjo įtikinti juos, kad pergalingoje Sovietų Sąjungoje jų laukia dabar geras gyvenimas. Bet kita 500 žmonių grupė juo nepasitikėjo ir atsisakė grįžti.

Paskutiniaisiais karo mėnesiais didėjantis chaosas vokiečių kariuomenės užnugaryje, kartu su įkūrimu Vlasovo Divizijų, palengvino kitoms rusų grupėms prasmukti per sieną į Šveicariją. Išstisus dalinys, susidėdęs iš daugelio emigrantų ir vadovaujamas pulkininko Sobolev, o, perėjo į Šveicariją, buvo nuginkluotas ir internuotas. 1945 metais, gegužės mėn. pabaigoje Šveicarijos teritorijoje radosi apie 9.000 rusų. (būs daugiau)

čių mašina. Vokietis pasikvietė ūkininką padėti išstumti automobilį. Ūkininkas paramstė bekoną ir nuėjo stumti tos mašinos, tačiau ir dviese, nepajėgė jos išjudinti.

- O ko tas vyras ten sėdi? Tegul ateina padėti!- sako vokietis.

Žinoma, "vyras" šaukiamas neatsilepė, ir vokiečiui prie jo priėjus viskas paaiškėjo...

Aš tuo metu tarnavau Akcinėje Bendrovėje "SODYBA" ir todėl teko artimai susidurti su daržo ir sodo produktais, nes buvo išleistas įsakymas, kad šiais produktais gali prekiauti tik "Sodyba".

Kauno "Sodybos" sandėliams buvo panaudoti sena miesčio didesnieji žydų namų rūšiai. Bet jie šiam reikalui nebuvo tinkami - drėgni ir be vėdinimo, todėl daržovės labai gedo.

Pirmos rūšies daržoves reikėjo išsiųsti vokiečių kariuomenei ir ligoninėms, o tik apgedusias buvo galima leisti vietos rinkai, o jau visai sugedusias - žydų getui Vilijampolėje.

Prie mūsų buvo priskirtas vokietis patikėtinis, kuris visur landydavo ir žiūrėdavo, kad būtų pildomi įsakymai.

Kartą ėjova su patikėtiniu, ir jis pastebėjo prie vieno namo moterį, pardavinėjančią stiklinėmis braškes.

- Nuvesk šią boba į "Sodybos" sandėlį, nes šiomis prekėmis teisę prekiauti turi tikiai "Sodyba"- pastebėjo jis.

Žinoma, sandėlyje kaina buvo žema, o privačiai imdavo gal dešimtį kartų brangiau.

Kitą kartą, esant braškių sezonui, patikėtinis pastebėjo, kad "Sodyboje" labai mažai braškių, o juodoje rinkoje jų labai daug. Didžiausi braškynai buvo prie Jonavos. Čia jomis daugiausiai vertėsi senieji rusai, mūsų vadinami "birliokais". Tad vokietis man įsakė:

- Ryt važiuojam į Jonavą pažiūrėti, kas ten darosi.

Vos tik išvažiavus iš miesto, sutikome daugelį rusų vienu arkliuku važiuojančių į miestą. Patikrinus jų važmą, pasirodė, kad jie vežasi braškes.

- Jie tas braškes parduos spekuliantams, - sakė vokietis, - atimk jų pasus ir kai braškes pristatys į "Sodybą"- pasus grąžinsime.

- Bet jie be dokumentų negali, mieste keliauti, - dar mėginau juos užtarti.

- Nieko, - atsakė vokietis, - jei kokį ir uždarys į kalėjimą- maža bėda!

Žydų getą aprūpinti maistu buvo paskirtas vienas žydas. Ūžinskis. Jis turėjo teisę vaikščioti vienas, be palydo-

Jauni du broliai—Alfirdas ir Kestutis. J. Dagis. medžio skulptūra.

vo. Jis dažnai užeidavo pas mane į sandėlius kai ką nupirkti. Žinoma, aš jam tegalėjau parduoti tik apgedusias daržoves ar vaisius.

Kartą jis man sako:

- Ponas vedėjas, parduok man kokį toniuką gerų svogūnų. Žinai, žydui cibulis- viskas.

Pagalio man jo ir aš, rizikuodamas, išrašiau orderį keliems centneriams svogūnų, žinoma pažymėdamas, kad tai apgėdę svogūnai. Ūžinskis parašė man mažą raštelį ir sako:

- Nueik į mano buvusį malūną ir paduok jį ten dirbančiam darbininkui Antanaiui.

Taip aš ir padariau. Susiradau darbininką Antaną, kuris paskaitęs raštelį ir sako:

- Čia rašo, kad aš jums išduočiau centnerį gerų miltų. Kaip juos parsiveisit?

Aš parėjau namo, pasiėmiau vaikų vežimėlį (jis buvo gilus), įsisodinau dviejų metų dukrelę ir nuvažiavova vėl į malūną. Į vežimėlio dugną įdėjau maišą miltų, o ant viršaus užsodinau mergaitę. Taip laimingai ir pravažiavova.

Tekdavo su patikėtiniu pavažinėti ir po pakaunės apylinkes, ieškant daržovių ir vaisių. Uogoms ar daržovėms dar žydynt, reikėjo nustatyti kiek iš to ploto būtų derliaus. Aš, gelbėdamas sodininkus ar daržininkus (dažnai jie būdavo mano klasės draugai), užrašydavau kuo mažiausią kiekį, nes likutį jis galėtų dar parduoti juodojoje rinkoje už geresnę kainą ir produktai liktų vietoje; nors ir brangesne kaina, galėtų sunaudoti kauniečiai. Būdavo ir kurjojų. Patikėtinis nebuvo specialistas, todėl pas vieną daržininką, radus apie hektarą gražiai išaugusių pašarinių morkų, jis liepė užrašyti pristatymui į "Sodybą". Aš jam aiškinu, kad čia tos morkos yra gyvuliams, o jis sako:

- Jei gyvuliai gali ēsti, tai gali ir žmogus, juk karas. Daug daržovių ir vaisių nukreipiau nuo "Sodybos" į juodąją rinką. Vis bus saviems maniau. Bet kartą ir pa-

kliuvau. Patikėtinis man sako:

- Daug daržovių ir uogų veža spekuliantai garlaiviais. Ryt patikrink, kai ateis garlaivis. Žinoma, pasiimk kartu ir policininką.

Ką daryti- įsakymas lieka įsakymu, jei nori dar gyventi ir turėti duonos kąsnį.

Garlaiviui atplaukus į prieplauką, policininką palikau krantinėje, o pats užlipau į garlaivį. Teisybė, čia daržininkų su daržovėmis buvo nemaža. Daugumas jų buvo pažįstami, ir man jų pagailo. Surizikavau. Vienam kitam patylo mis pasakiau, kad neišliptų, bet grįžtų į Lampėdžių prieplauką. Tačiau netrukus atėjo ir patikėtinis į garlaivį. Paaiškėjo mano sabotazas.

Grįžus į kontorą, "Sodybos" direktorius Abraitis ir sakė:

- Blogi popieriai, Enskaitis. Patikėtinio parodymu esi atleistas iš tarnybos. Sako sabotuoti. Kaip bedarbį tave išveš į Vokietiją darbams. Viena išeitis-susirask tuojau darbo miškuose, nes čia priimama be Arbeitsamto žinios.

Nuėjau į Miškų Departamentą, kur klasės draugas Račkauskas tarnavo, ir sakau jam:

- Gelbėk, broliuk, tokia ir tokia padėtis.

Jis pagalvojo ir patarė:

- Važiuok į Kazlų Rūdą. Ten reikia girininko.

- Gerai, tai gerai, bet ten visokie partizanai.

Račkauskas vėl pagalvojo ir sako:

- Raudondvaryje turime medelyną. Ten vasarą reikia žmogaus surašyti medelius, kurie nukentėjo žiemos metu. Bet ten mokama tik šimtas markių mėnesiui. Neišgyvensi.

- Gerai, - sakau, - vėliau kaip nors susitvarkysiu. Rašyk ten.

Tuoju nuvažiavau pas Raudondvario miškų urėdą, kuris tuoju išrašė darbo pažymėjimą. Ir laiku, nes rytojaus dieną Arbeitsamtas jau šaukė kaip bedarbį, bet parodžius darbo pažymėjimą, galėjau likti Kaune.

Kentė nedateklūs beveik visi kauniečiai, ypač, kurie neturėjo kaime giminių ar gerų draugų. Dar sunkiau buvo biednuomenei, kuri neturėjo ko mainyti į maisto produktus. Geriau buvo tiems, kurie dirbo gamybos fabrikuose. Iš ten galėdavo kai ką "nukniaukti" (vogimu tai neva dindavo) ir išmainyti į maisto produktus.

Dar sunkesnė padėtis buvo geto žydams. "Sodyba" turėjo arti geto Vilijampolėje daržus ir man tenai dažnai tekdavo būti. Vokiečiai sargybiniai leisdavosi paperkami (gal ir ne visi, bet žydai juos jau pažindavo). Getas buvo aptvertas spygliuotų vielų tvora. Ir sutartu laiku žydai gaisrininkai eidavo tvarkyti tvorą, ir ta proga išleisdavo iš geto norinčius išeiti. Sargybiniai to "nematydavo". Prie pat geto stovėjo nemažas pastatas, kuriame seniau buvo arklinė. Ten ir vykdavo turgus. Spekuliantai ir pakaunės ūkininkai atnešdavo maisto produktus, o žydai įvairias prekes, kurias buvo atsinešę juos suvarant į getą, o gal ir kitokiais kanalais gaunamas. Kad neatkreiptų nepageidaujamo dėmesio, viską nešdavo kibirais lyg tai eitų pasisemti vandens iš Neries.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Vilnius Records

6517-13E AVE., MONTREAL, QUE., CANADA.
H1X 2Y8. TEL.: 514-376-3261

ŠIRDIS DAR ŽYDI. Taip pavadinta antroji Montrealio Vyrų Okteto įrašyta plokštelė. Jiems akomponuoja pianinu ir synteseizeriu Okteto vadovas muz. Aleksandras Stankėvičius. Nedaug lietuviškų dainos grupių, išleidusių plokšteles, skamba taip profesionaliai, kaip Montrealio Vyrų Oktetas.

Plokštelę galima užsisakyti Vilnius Records duotu adresu. Kaina \$10,- US. Kioskai, radio stotys ir laikraščių administracijos pagal užsakytas plokšteles gauna skirtiną procentą. Užsisakant nuo vienos iki devynių - 15%; nuo 10 iki 19-kos - 20%, nuo 20 iki daugiau - 25%. Galima užsisakyti, prisiuntus šią atkarpą:

Prašau atsiųsti ..... plokštelių "Širdis dar Žydi"
Vardas, pavardė .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstybė .....
Pašto kodas .....
Pridedu: \$ ..... (įskaitant persiuntimui)

Iki dabar labai gerai užsirekomendavusi plokštelių leidimo ir įrašymo bendrovė VILNIUS RECORDS išleido 11 plokštelių. Jas taip pat galima dar užsisakyti: LOOM - OI - LAUKSIU TAVĘS ATEINANT - Montrealio Vyrų Oktetas; MLC-OI - KALĖDOS - Montréalio Lietuvių Choras; VGC-OI - LENGVOS IR LYRINĖS DAINOS - Gina Capkas; VIL-115 - PASAKOS, Lietuvių liaudies pasakos. Režisavo Birutė Nagienė;

VIL-116 - AŠ ČIA GYVA - Darius Polikaitis;
VIL-119 - ŠIRDIS DAR ŽYDI - Montrealio Vyrų Oktetas.

Kita plokštelių serija - VIL-107 - BAŽNYTINĖ MUZIKA - Antanas Keblys; VIL-109 - AUŠROS VARTŲ CHORAS; VIL-110 - ARIJOS IR DAINOS - Antanas Keblys; VIL-117 - KLASIKINĖS IR LAISVOS KOMPOZICIJOS - A. Keblys; VIL-118 - TAU MAMA - K. Kazakevičius, E. Melnikas, R. Brazeikis, A. Valaitis.

IS E.Juciūtės IGARKOS NAUJAMIESTIS: (tęsinys)

Išlikusieji gyvi po tos baisiausios žiemos naujieji tremtiniai jau nebetikėjo ir nebelaukė, kad juos kas nors iš tos vergijos išveš, kad kas išvaduos. Žinojo jau čionykštės žiemos baisumą, užtat, vasaros ilgai dienai prašvitus, stengėsi ruošti kiti baisiai žiemai. Daugelis senųjų, silpnųjų ir ligotųjų jau buvo atpalaidavę savo globėjus nuo sunkios jų maitinimo naštos. Likusieji, jų netekę, nors ir sugeltomis širdimis, bet galėjo daugiau pasirūpinti savo likimu. Uždarbiai tebebuvo tokie pat menki, tik pagalba iš Lietuvos pagausėjo, nors ir ten ūkininkai jau buvo verčiami baudžiauninkais - kolūkiečiais (rusiškai - kolchoznikai). Ir laisakai iš Lietuvos bent moraliai paremdavo žmones, kovojančius sunkią kovą dėl būvio.

Pažintys su senesniais Igarkos gyventojais davė progą norintiems uždarbiauti iš šalies. Moterys šalia darbo lėptpūvėje, kurios pajėgė, ėmėsi megzti, siūti, siuvinėti. Medžiagos, nors ir prastos, būdavo krautu-vėje. Įvairius rankdarbius pirkdavo rusės tarnautojos, kurios gaudavo geras algas. Sunku buvo gauti rankdarbiams siūlų. Jų gaudavo šiek tiek siuntiniuose arba pešiodavo iš senų drabužių. Žodžiu, kas kaip sugebėjo, griebėsi patys gerinti savo būvį. Sekančią žiemą mirtingumas žymiai sumažėjo.

Yra sakoma, kad ir šuva kariamas pripranta. Taip ir likusieji tremtiniai ėmė priprasti prie savo vargo, prie sunkios dalios, atgavo norą kovoti dėl išlikimo. Ypač jaunieji pamažu ėmė atgauti gyvenimo viltį. Apie porą metų lietuvių zonoje nebuvo jokių linksmybių: nei balių, nei vestuvių, nei šokių... Tik vėliau po truputį žmonės ėmė atgyti.

1952 metais panaikintas duonos normavimas, leista pirkti duonos, kiek kas norėjo. Tais pačiais metais pradėta Naujamiestyje naujų patogesnių namų statyba. Naujieji namai buvo statomi iš rąstų - sienojų, nebe tokie - lentiniai, kaip barakai. Į naujai pastatytus namus kraustėsi lietuviai iš barakų, žinoma, ne visi iš karto, bet pamažu. Rusai tą naująją miesto dalį vadino "Litovski gorodok" (lietuvių miestelis).

Laikui bėgant, žmonės įsitikino, kad reikės ir tokiose sąlygose "lipdyti gūžtas", kurti sau gyvenimą. Vienas kitas viengungis išdrįso ir šeima "lipdyti". Tremtiniais sutuoktuvės valdžios leidžiamos. Tik konclagerių kaliniams vedybos draudžiamos.

Daugelis turėjo mokyklinio amžiaus vaikų. Pirmais

ATSIŪSTA PAMINETI:

"LIETUVIŲ DIENŲ" žurnalo, gruodžio mėnesį, numeris jau išsiuntinėtas prenumeratoriams ir platintojams.

"Lietuvių Dienų" žurnalo gruodžio mėnesio numerįje randama: Kun. J. A. Kučingio - Kalėdos lietuvių dvasios prizmėje. Stepo Varankos - Mano kaimynas Jokūbas. Prelatas Algimantas Bartkus J. C. L. naujas šv. Kazimiero Liet. Kolegijos rektorius. Laimučio Švalkaus - Linksmi liūdni posmai. B. B. - Rašytojų ir poetų estafetė. Pauliaus Jurkaus - Atsklęstos durys. Jono Baikos, naujos knygos - Ant humoristų nepykstama. Lietuvių kultūros rūmai. Kalėdiniai sveikinimai.

Anglų kalbos skyriuje randama: Jono Skiriaus - Rimša, maištingas dailininkas. Rūtos Skiriūtės - Vytautas F. Beliajus. Linas Kojelis naujose pareigose.

Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis. Viršelyje - skulptoriaus Jokubo Dagio nuotrauka.

"L. D." prenumerata 20 dol. metams, Kanadoje 30 dol. Prenumeratas siusti: "L. D." redakcijai, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca. 90029.

• EGLUTĖ. 1985. Gruodis. Žurnalas vaikams. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Prenumerata metams \$10,- vieno numerio kaina - \$1. Turinys: poezija, giesmės, vaidinimas, pasakos, galvosūkių, mįslių, žaidimai ir kt. Gausu iliustracijų ir piešinių.

IS LIETUVIŲ TAUTOSAKOS

TEKĖKI SAULUŽE,
APLINKUI DANGUŽI.
APEIKI SAULUŽE,
APLINKUI ORUŽI.
SKAITYKI, SAULUŽE,
AR VISOS ŽVAIGŽDUŽĖS.

AR SKAITAU, NESKAITAU,
JAU VIENOS IR NĖRA,
ŠVIESIAUSIOS ŽVAIGŽDUŽĖS,
KUR ANKSTI TEKĖJO,
VĖLAI NUSILEIDO.

metais niekas neleido į mokyklą. Vėliau pradėjo leisti į rusiškas mokyklas, lietuviškų nebuvo. Niekur Sibire nebuvo kitokių mokyklų - tik rusiškos, nors mokytojų būtų užtekę.

Pradėjo net ir užsispyrusieji mokytis rusų kalbos, nes nemokant susikalbėti, labai sunku darbe. Buvo tokių, kurie pradžioje sakėsi nešimokysią tos budelių kalbos, bet vėliau vistiek gyvenimas privertė paklusti sąlygoms.

Visokių juokų pasitaikydavo, nemokantiems rusų kalbos. Į metrikacijos įstaigą atėjo kartą jaunas vyras mažai tepramokęs rusų kalbos.

-Chočiš braka? (Nori vedybų?) - paklausęs tarnautojas.

-Ja ne brak, jà choroš čeloviek (Aš ne brokas. aš geras žmogus), atsakęs išideidęs jaunikaitis. Mat, rusiškai "brak" reiškia ir vedybas ir blogą daiktą - broką.

Pažymėtina, kad lietuviai čia vyrai vedavo tik lietuvaites, o moterys kai kada ir už svetimtaučio ištekdavo.

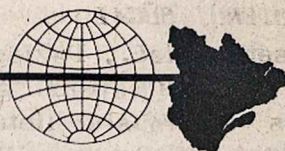
Viena graži, jauna lietuvaitė susidraugavo su ukrainiečiu. Vedyboms tuo metu nebuvo sąlygų, galėjo tik draugauti. Bedraugaudama mergina įsigijo sau dukrelę. Vėliau ji už tu ukrainiečio ištekdėjo. Pagaliau, kai buvo atleisti iš tremties, išvažiavo į Lietuvą.

.....

Traukinio ratams dundant, pagaliau išvargę tremtiniai po mėnesio kelionės pasiekė Krasnojarską birželio 20-tą dieną. Ešalonas sustojo kažkur laukuose, ne stotyje, ne mieste.

Tankiai išsidėstę, šautuvais ir durtuvais ginkluoti kareiviai apsupo traukinį, dabojo, kad kas nepabėgtų. Kai kurie kareiviai vedėsi virvutėmis pririštus vilkinius šunis. Ir kur tas vargšas tremtinys galėtų nubėgti, ką jis darytų pabėgęs?

Neilgai trukus, įsakė žmonėms krauti savo daiktus į atvirus sunkvežimius. Sukrovę daiktus, sėdo ir žmonės prie savo daiktų. Nuvežė visus į persiuntimo punktą. Ilgi barakai jau buvo paruošti, juose patalpino žmones kartu su visais daiktais. Kai kurie barakai buvo užimti anksčiau kitais ešalonais atgabentų lietuvių. Naujai atvežtieji greit susipažino su atrastais likimo draugais-tai buvo tos pačios deportacijos aukos, tik iš kitų Lietuvos kampelių. Iš jų mūsiškiai sužinojo apie buvusią didelę traukinių katastrofą už Novosibirsko, toje vietoje, kur mūsiškis traukinys ilgai stovėjo ir paskiau pravažiavo pro smilkstančius

PREMIJA KULTŪRINĖMS BENDRUOMENĖMS

Kultūrinių Bendruomenių ir Imigracijos ministerė skelbia, kad atėjo laikas siūlyti kandidatus -tes Kultūrinių Bendruomenių premijai 1986 metams. Premija - 15.000 dolerių.

Premija skiriama asmeniui, kuris savo darbu ar savo bendruomeniniu įsipareigojimu prisidėjo prie išlaikymo, praturtinimo ar geresnio aprūpinimo vienos ar kelių Quebec'o provincijos kultūrinių bendruomenių ir tuo pačiu tarp jos ar jų artimesnio ryšio su frankofonų bendruomene.

Asmenys, norintieji pasiūlyti tokį kandidatą, privalo užpildyti kandidatūros bylą.

INFORMACIJA

Daugiau žinių gaunama susisiekus su Sekretariatu du Prix à Montréal, Tel. (514)-875-3280 arba kreiptis į Communication-Québec įstaigą.

DATA

Kandidatūros byla turi būti išsiųsta ne vėliau, kaip vidurnaktį 1986 m. vasario 21 d. adresu: Secrétariat du Prix des communautés culturelles Ministère des Communautés culturelles et de l'Immigration 355, rue McGill, bureau 7.5, Montréal (Québec) H2Y 2E8

Communautés culturelles
et Immigration
Québec

Québec

Kairėje ir viršuje -
Toronto "Atžalyno" viduri-
nioji šokėjų grupė šoka
"NL" Sukaktuviniame Spau-
dos Vakare Lietuvių Namuo-
se, 1985 m. lapkričio
30 d.

Abi nuotraukos St. Dapkaus

laužus.

Žmonės, išlikę gyvi iš tos avarijos papasakojo, kad toje vietoje susidūrė du lietuvių tremtinių ešalonai. Viename traukinyje buvo vežami tremtiniai iš Jurbarko, antrame - iš Raseinių. Jurbarkiško ešalono trylika vagonų subyrėję į šipulius, o Raseinių - aštuoni. Visi sudaužytuose vagonuose buvusieji tremtiniai buvę užmušti. Daug sužeistų buvę kituose apdaužytuose vagonuose. Juos atvežė iki čia ir greit laivu kažkur išgabėję. Buvo dar ir čia likusių sužeistųjų.

Kiek žmonių žuvo toje katastrofoje niekas nežinojo, tik spėliojo, kad galėjo būti virš tūkstančio. Vargu galima imti už tikslas žinias ir sudaužytų vagonų skaičių. Viršininkai belaisviams nieko nepasako. Vagonuose uždaryti tremtiniai vargu galėjo suskaičiuoti, kiek vagonų buvo sudaužyta. Galima tik drąsiai spėti, kad ten žuvo nemažiau tūkstančio žmonių, bet galėjo būti daug daugiau. Ir visi lietuviai...

Po tokios avarijos, be abejo reikėjo laiko, kol nugalė bėgius, kad vėl galėtų jais riedėti traukiniai. Tie svylantys nuodėguliai buvo bebaigia degti lavonai žmonių, žuvusių toje katastrofoje. Buvo atsiųsta iš kažkur daug darbininkų, jie krovė lavonus į krūvas ant pylimo šalia geležinkelio, pylė ant tų krūvų benzina ir deginę lavonus. Taip greičiau, negu užkasti į žemę. Likusių vagonuose sveikų belaisvių neėmė prie tų valymo darbų, visi tūnoję užrakinti vagonuose. Kaip gi juos ims? Bijo, kad nepabėgtų, išleidus iš vagonų. Net ir sužeistiesiems jokios pagalbos nesuteikė, juos taip pat vežė kartu su kitais tremtiniais iki Krasnojarsko.

Neilgai tepagyveno toje nuosavoje lindynėje Marija Stanulienė. Nebuvo dar labai sena, gal kiek virš 60 metų. Ji mirė lapkričio mėnesį. Jie dar turėjo ko pavalgyti, nebuvo bado, bet ji negalėjo priprasti prie to žiauraus klimato. Su širdies negalavimais ir skleroze čia žmonės ilgai negyvena. Su plaučių ligomis dar išgydavo lengviau. Stanulienė, nuo pirmų dienų Igarkoje blogai jautėsi, liesėjo, nyko ir po keturių mėnesių užbaigė savo vargėlį.

Neilgai ir Stanulis begagyveno po žmonos mirties. Dusulys ir jį kamavo. Dejuodavo, šaukdavo, vienas likęs, kai duklė išeidavo į darbą. Nebesulaukė pavasario, mirė kovo mėnesį. Susirinko žmonės į pagrabą, giedodavo per visą naktį, o vėžant į kapines, giedodavo visų šventų litaniją, kaip dažnai giedodavo ir kitus laidojant.

Stanulių duklė Marytė liko viena savo lauželyje. Neilgai trukus, ji susirado gyvenimo draugą - lietuvi-tremtinį Blažaitį.

Senukai Tamošūnai per visą žiemą lindėjo toje savo trobelėje. Nežinia, ar jie buvo stipresni, ar laimingesni, - jie ištvėrė iki pavasario.

Mamutė nujausdavo, kada duklė su Stimburiene pareis iš darbo, išvirdavo visą kibirą avižinių kruopų sriubos, ir visi keturi tą sriubos kibirą išvalgydavo su duona. Kai kada dar ir ko nors stipresnio pasitaikydavo sugriebti, kokios žuvies ar ko kito, ypač vėliau, kai pradėjo ateiti siuntiniai iš Lietuvos.

(bus daugiau)

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

PAMINKLAS KALBININKUI
KAZIMIERUI BŪGAI

Dusetų valsč., Pažiegės km., Zarasų apskr., gimė vienas žymiausių lietuvių kalbininkų-Kazimieras Būga (1879. XI. 6-1924. XII. 1.). Jis baigė Petrapilio istorijos-filologijos fakultetą, kuriam tuometu dėstė žymūs mokslininkai - J. Baudouin de Courtenay, F. Fortunatov, A. Sobolevskij, A. Šachmatov.

1920 m. grįžo į nepriklausomą Lietuvą, dirbo Švietimo Ministerijoje, o nuo 1922 m. ordinariiniu profesorium Lietuvos Universitete.

Jis buvo susipažinęs ir su Vakarų mokslininkais. Daug darbo ir sveikatos įdėjo ruošdamas didįjį lietuvių kalbos žodyną ir rašydamas įvairius mokslinius darbus. Žodyninę medžiagą jis buvo pradėjęs surašinėti jau 1902 metais. Jis planavo sukaupti šių dienų ir senovinius žodžius, visus skolinius ir naujadarus, bendrines ir tarmi- nes formas, žodžių kilmę ir istoriją, kirčiavimą ir kt.

Šalia to jis nagrinėjo slavų skolinius lietuvių kalboje. Ypatingai domėjosi ir plačiai tyrinėjo lietuvių asmenvardžius ir vietovardžius. Remdamasis istoriniais šaltiniais ir žmonių kalbos pavyzdžiais, jis pirmasis vykusiai išaiškino lietuvių dvikamienį vardų darybos senoviškumą ir nustatė tikrąsias didžiųjų Lietuvos kunigaikščių vardų lytis-Jogaila, Mindaugas, Švitrigaila. Vytautas, Treniota ir kt.

Prof. K. Būga buvo didelio darbštis asmenybė. Įvairiais kalbos reikalais rašė eilėje žurnalų ir leidinių, rūpinosi vertimais ir redagavimu, paliko ir nemažą raštų rankraščiųuose. Vėliau jais pasinaudojo kalb. J. Balčikonis, atspausdindamas Lietuvių Kalbos Žodyną I tomu 1941 m. ir II-ąjį 1947 m.

1938 m. nepriklausomoje Lietuvoje Dusetose buvo įsteigtas prof. Kazimiero Būgos muziejus.

Dusetose jo vardą yra pavadinta gatvė, vietos vidurinė mokykla. Kasmet čia minima jo gimimo diena. Praeito rudenio pabaigoje Dusetų miestelio centre, atstatytoje skvero aikštėje vyko jo paminklo atidengimo iškilmės, o bronzinį bareljefą gavo jo vardu pavadinta mokykla. Paminklą ir bareljefą sukūrė skulptorius prof. B. Vyšniauskas.

"ŽALGIRIS" GERAI
SPORTUOJA

KAUNO krepšinio komanda ŽALGIRIS rengiasi sausio 30 d. rungtynėms Milane, Italijoje. Čia leidžiamas italų sporto laikraštis "I giganti del basket" ir sporto dienraštis "La gazetta dello sport" pravedė žurnalistų, trenerių ir krepšinio specialistų apklausas. Iš jų paaiškėjo, kad geriausiu Europos krepšininku 1985-tais metais pripažintas lietuvis sportininkas Arvydas Šabonius. Jis yra "Žalgirio" komandos vidurinis puolėjas.

• "ŽALGIRIS", baigęs SSSR žaidynes pirmosios atrankos varžybose, pirmąją tarp finalinių aštuonių komandų.
• VILNIAUS komanda "STATYBA" užima VII-tąją vietą. Tolimesnės varžybos vyks ši mėnesį Vilniuje ir vasario pradžioje - Kaune.

• Moterų krepšinio varžybose pirmųjų aštuonių komandų tarpą pakliuvo ir Vilniaus "Kibirkštis".

GERINA ŠALDYTVUVUS

ALYTAUS šaldytuvų gamykla paleido į apyvartą naują, pagerintą modelį "Snaigė-5". Jis naudoja mažiau elektros energijos ir turi pusiau automatinio atitirpinimo įrengimą.

• Lietuvos Operos kūrėjo ir vieno iškiliausių solistų Kipro Petrusko 100 m. gimimo sukakčiai paminėti išleisti memorialiniai atvirukai.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI.
Dr. Gv. Valančius

FATIMA

(Iš esperanto vertė P. ENSKAITIS)

Šis pasakojimas kyla iš anų liūdnu laikų, kada didesnioji Europos dalis buvo pavergta turkų. Osmanų imperija siekė Vieną, nors šiaurinė Vengrijos dalis buvo laisva. Pasmėnulis kovojo prieš kryžių tris šimtmečius ir tos kovos atžymėtos krauju ir ašaromis.

Turkija dažnai užpuldinėdavo laisvosios Europos dalis netikėtai, pavergė jų gyventojus, degino, griovė šimtmetinius miestus, kaimus. Naikino neatstatomus istorinius paminklus ir žudė tūkstantimis žmones. Po kovos jie išsivesdavo jaunus vyrus, kad parduotų Rytų vergų rinkoje. Jie buvo perkami kasyklų darbams. Merginos papildė turtuolių haremus ir vergijos namus.

Laisvų šalių kariai irgi panašiai užpuldinėdavo silpnėnes turkų tvirtoves, nepilnai apsaugotus kaimus ir miestelius. Kartais paimdavo nelaisvėn aukštesnio rango karius, žymesnius asmenis su jų šeimomis, vėliau juos naudodavo iškeitimui savų belaisvių.

Kartą tokio užpuolimo metu, vengrai sučiupo penkiolikos metų merginą, kuri keliavo su gausiu būriu palydovų iš vieno miesto į kitą. Pasirodė, kad ji yra vieno aukšto rango kariškio sužadėtinė. Ji ir jos tarnai buvo nuvežti į Trenčeno tvirtovę, esančią Tatra papėdėje. Tvirtovės viršininkas Matas Čak buvo įsitikinęs, kad turkai tuojau ateis derėtis dėl jos išpirkimo.

Jis neapsigavo. Nepraėjo nė mėnuo, kaip turkų delegacija atvyko į Trenčną - trisdešimt vienas asmuo su pačiu Fatimos sužadėtiniu, žaviu jaunuoliu Omaru.

- Esu įgaliotas Jo Malonybės sultono, valdytojo visų tiesiatikių, kalbėtis apie išpirkimą Fatimos. Pasikeitimui mes esame pasiruošę išleisti dešimtį kilniausių Jūsų belaisvių. Be to, mes duosime Jūsų nustatytą kiekį aukso.

Matas Čak tylėjo. Atrodė jis negirdėjo ar nesuprato, kas buvo sakoma. Jis tik žaidė savo aukso žiedu ir gerėjosi jo deimantu.

Omar pamatęs, kad nesusidomėjo, jo pasiūlytą kainą, tęsė toliau:

- Mes nesame šykštūs. Mes pridėsime prie pasiūlytos kainos. Jūs gausite vertingų Rytų audinių, stebėtinus šilkus - švelnius lyg voratinklius, tepalus, kurie Jūsų šalyse retenybė, neįtikėtinai puikius kvėpalus, aliejus, smilkalus ir kitas retenybes.

Matas Čak susimąstė dėl tokio pasiūlymo, bet tylėjo, lyg statula. Jis suprato derybų vertę.

- Ekselencija, - tęsė Omar, - mes duosime Jums kardus, nukaldintus iš užgrūdinto plieno, kurie niekuomet netrupa. Duosime grynakraujus arabų arklius, perlus, safyra, rubinus, smaragdus, opalus, topazus. O gal Jums patinka laukiniai liūtai, tigrai ar specialiai išdirbtos krokodilų odos? O gal kalbančios papugos?

Tyla.

- Jeigu pasiūlymas Jūsų nepatenkina, mes galime duoti dvidešimt gražių, jaunų, talentingų šokėjų. Po kelių mėnulių apsisukimų viskas gali būti pristatyta.

Pasiūlytos brangenybės nesužavėjo viršininko. Jis tylėjo, ir ši tyla nervino turkus.

Staiga Omaras sušuko:

- Darykite ką nors. Prašykite kainą už Fatimą ir aš prisiekiu, kad viską išpildysiu.

- Ar tikrai? - užklausė Matas Čak ir atsilošė savo prabangioje kėdėje.

- Aš jau daviau savo garbės žodį - aš prisiekiu išpildyti visas sąlygas. - atsakė Omaras, suraukęs kaktą.

- Gerai, - skambėjo atsakymas. - Aš girdėjau jūsų pasiūlymus. Gaila, nieko nenoriu iš to, ką siūlėt. Aš norėčiau ko kito.

- Ko? Sakykite ko? - nekantravo Omaras.

- Vietoje pasiūlytų brangenybių aš noriu gauti... vandens.

Omaras ir trisdešimt delegacijos narių sustingo. Jie nesuprato, žvalgėsi vienas į kitą ir į Matą Čak.

Po valandėlės Omaras klausė:

- Ar Jūs juokaujate, Ekselencija, ar mes klaidingai supratome? Ar Jūs tikrai norite gauti tik vandens? ... Visai paprasto skystimo, be spalvos, be kvapo, be skonio - vandens?

- Jūs teisingai supratote mane. Aš noriu gauti paprasto, švaraus geriamo vandens, - atsakė pabrėždamas viršininkas.

Po trumpo apsvaistymo Omaras prapliupo juokais. Jis juokėsi, juokėsi ir juokėsi. Delegacijos nariai juokėsi kartu su savo vyresnioju. Kambarys virpėjo nuo jų juoko.

Matas Čak buvo rimtas ir leido jiems išsijuokti. Po valandėlės juokas nurimo. Omaras nusišluostė juoko ašaras ir kalbėjo:

- Dovanokite Jūsų Ekselencija, mūsų nemandagumą. Mūsų juokas yra suprantamas tik Rytuose. Jūs atsisakote visų mūsų brangenybių ir vietoje to prašote vandens.

Mes atvešime jo tiek, kiek Jūs panorėsite. Mes pripilsi- me visus jūsų turimus indus, tankus ir statines, kur tik

KREIVI VEIDRODŽIAI

LIETUVIŲ LIAUDIES IŠMINTIS

- Arklio saugokis iš užpakalio, karvės iš priekio, o pikto žmogaus iš visų pusių (Dusetos).
- Akyse giria, už akių spiria. (Krosna)
- Graži kalba gerų darbų neatstoja.

APDAIRUS ŠYKŠTUOLIS

Turtingas škotas, krisdamas pro langą iš 7-to aukšto, rodo vieną pirštą savo sodininkui, kuris kartu buvo ir jo virėjas. Krisdamas šaukia:

- Žmonai - vieną kiaušinį pusryčiams!...

randasi tvirtovėje.

Ilgą tylą.

- Aš bijau, kad Jūs manęs nesupratote, - atsakė tvirtovės viršininkas. - Aš neprašiau, kad jūs atvežtumėte vandens į tvirtovę. Aš juk turiu tarnų ir vergų tam darbui.

- Klatingi ir apgaulingi buvo Jūsų žodžiai. - sušuko Omaras.

- Visai ne. Aš pakartoju, kad aš noriu tik geriamo vandens.

- Bet kaip? Kokioje formoje?

- Atsakymas labai paprastas. Aš noriu jį turėti pačioje tvirtovėje. Tikriausiai: aš noriu šulinio savo tvirtovėje. Jūs suprantate mano norą, nes taip pat esate kariai. Atvežamas vanduo iš tolimų šaltinių ar šulinių ne visuo - met galimas - išsisemia, užsiteršia, vasarą sušyla. Gy - nimas šios tvirtovės susilpnėja stokojant vandens. Epidemijos plečiasi, kurios atima daug mano kareivių. Trūkimas vandens yra tas sužeidžiamasis "Achilo kulnas". Kaip jūs matote, aš kalbu rimtai. Vandens, vandens už - ténkamai, šviežio ir visuomet pasiekiamo vandens - yra mano pareiga. Duokite man jo, ir aš duosiu Fatim - mai laisvę.

Omaras ir jo draugai rimtai išklausė komendanto aiš - kią kalbą ir sunki tylą užvaldė kambarį. Tada turkai ty - liai pradėjo tarp savęs kalbėtis ir tartis. Jie žybciojo aki - mis ir gestikuliuo rankomis tik jiems vieniems supran - tamais ženklais.

Pagaliau turkai susitarė ir Omaras kalbėjo:

- Mes nutarėme jums iškasti šulinį, bet prieš tai pri - siek savo religijos papročiu, kad grąžinsi laisvę Fatimai, kai mes išpildysime Jūsų reikalavimą.

Matas Čak uždėjo savo dešinę ranką ant auksinio kry - žiaus, stovinčio ant stalo tarp dviejų žvakių ir iškilmin - gai prisiekė Fatimai laisvę, kai tik bus iškastas šulinys ir jame bus užtenkamai vandens.

Po to, apkalbėjo smulkmenas ir audiencija baigėsi. Du kareiviai atidarė duris.

Po poros dienų pasiruošimo, turkai pradėjo darbą. Darbas ėjo nenutraukiamai - vieniems pavargus, pasikeis - davo kiti. Omaras miegojo nedaugiau, kaip po penkias va - landas.

Turkus Trenčene laikė kaip svečius. Net kareiviai laisvalaikiais su jais žaisdavo žaidimus.

Prėjo dienos, savaitės ir mėnesiai. Šulinys kas kar - tą gilėjo ir gilėjo, tačiau ir darbas sunkėjo. Reikėjo pra - gręžti granito uolas ir tai atlikti su labai primitiviais į - rankiais. Turkai dirbo be atvangos. Juo darbas darėsi sun - kesnis, tuo labiau jie dirbo. Jie daugiau nebesijuokė iš Ma - to Čak.

Pasikeitė metų laikai, praėjo vasara, ruduo ir žiema. Vandens šulinyje nesirodė. Kasėjai griebė dantimis ir jau šaukėsi savo pranašo pagalbos. Ir kėkėsi nesulaikomai...

Laikas ėjo. Tvirtovėje vyšnios bėrė savo žiedlapius jau devintą kartą nuo kasėjų pradėto darbo. Staiga, vieną rytą garsus šauksmas pažadino Trenčeno tvirtovės gy - ventojus. Kas įvyko? Ar priešas veržiasi vidun? Sargai, stovintieji sargybose, nematė jokio pavojaus: apylinkė bu - vo rami.

Triukšmas ir garsai ėjo iš didžiojo kiemo. Visi gy - ventojai bėgo į ten ir pamatė visus dvidešimt du turkus (aštuoni buvo mirę per nelaimės ir iš nuovargio), suklup - susius ant kelių, veidais nukreiptais į Rytus. Jie linkėjo - jo, liedsdami kaktomis žemę ir be paliovos kartojo:

- Alachas yra Alachas, ir Mahometas Jo pranašas!

Kas atsitiko?

Kristalinis vanduo pasirodė šulinyje, giliai - trys šimtai penkiolika metrų. Geriamas vanduo - kaina už iš - vadavimą Fatimos. Po kelių valandų Omaras pamatė sa - vo sužadėtinę.

Tvirtovė iškilmingai atsisveikino su turkais. Būrys karių juos palydėjo iki sienos.

Praėjo šimtmečiai. Išdidi Trenčeno tvirtovė dar sto - vi ir šiandieną. Dabar ten yra muziejus. Jos kieme, ne - toli šulinio, marmuro lenta skelbia Fatimos, Omaro ir jo draugų atminimą. Tai yra simbolis meilės stebuklo, atsidavimo, ištikimybės ir žmogaus valios stiprybės.

Kada aš paskutinį kartą buvau Trenčene, aš mačiau jauną porą prie to garsaus šulinio veikiantį dar ir šian - dien. Mergaitė buvo šviesiaplaukė, mėlynų akių, vyšninė - mis lūpomis. Mergaitė klausė savo tamsiaplaukį vaikną:

- Sakyk, Stasiuk, ar tu sugebėtum taip atsiduoti dėl manęs panašiose aplinkybėse?

Jaunuolio atsakymo negirdėjau. Stiprus šiaurys vė - jas, lėkdamas per tvirtovę, nusinešė jo žodžius, lygiai kaip ir Osmanų imperijos sapnų svajaus apie viso pasaulio už - kariavimą.

IŠ ŽEMAIČIŲ TARMŲ ISTORIJS

Pirmą kartą žemaičiai nuo aukštaičių kalbos požiūriu, atskiriami pirmojoje lietuvių kalbos gramatikoje "Gram - matica Litvanika", parašytoje D. Kleino 1653 m.

D. Kleinas rašo: "Mes, sekdami Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės lietuvius, rašome: tie žodžiai, tiems sal - džems žodžiams... jie (žemaičiai) šituos posakius ta - ria be kietojo priebalsio ž ir sako: tie žodei, tiems sal - diems žodžiams".

Nors D. Kleinas ir nenustato dėsnio, kokiai atvejais žemaičiai nevartoja afrikatų, tačiau teisingai pastebi vieną iš svarbiausių skirtumų tarp žemaičių ir aukštaičių tarmių (...).

Pirmasis mokslininkas aiškinęs afrikatų žodžio gale nebuvimą yra A. Šleicheris. Jis netik padarė, kad žemaičiai nuo aukštaičių skiriasi afrikatų neturėjimu, bet dar išaiškino, kad šis skirtumas yra atsiradęs dėl skirtin - gos priebalsių junginių t, d, j raidos aukštaičių ir žemaičių tarmėse.

("Afrikatas" - jungtinis priebalsis susidaręs iš tš - č, iš ts - C ir kt.).

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;

JONUI R.: 337-8637

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

7 1/2% už 90 dienų term. indėl.
8% už 6 mėn. term. indėlius
8 1/2% už 1 metų term. indėlius
9% už 2 metų term. indėlius
9% už 3 metų term. indėlius
9% už pensijų planą
7% už specialią taup. s-tą
6 1/2% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asm. paskolas nuo 11%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10%
2 metų 10 1/2%
3 metų 11%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 1/2%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 48 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a. draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmad., antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 v. r. iki 8 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI VIRŠ 27 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius .. 7 1/2%
180-185 d. term. ind. 8%
Term. ind. 1 metų 8 1/2%
Term. ind. 2 metų 9%
Term. ind. 3 metų 9%
Pensijų s-ta 9%
Spec. taup. s-ta 7%
Taupomųjų s-ta 6 1/2%
Depozitų-čekių s-ta 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 11%
Mortgičius nuo .. 9 1/2%-11%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS nuo 9:30-1v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS – NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

toronto

LSST JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA "BALTIJA" TORONTE
TALKOJE SU KLB – nės APYLINKĖS VALDYBA,

1986 m. SAUSIO mėn. 19 d. rengia

MAŽOSIOS LIETUVOS KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO

63-ųjų metų sukakties minėjimą.

11 val. 30 min. Prisikėlimo parapijos šventovėje pamaldos už mirusius vadavimo rengėjus ir kovoje žuvusius savanorius, karius ir šaulius.

15 val. Toronto LIETUVIŲ NAMUOSE, Karaliaus Mindaugo menėje, buvusio Vorkutos kalinio ir sukilimo dalyvio Povilo VAICEKAUSKO paskaita

- Jaunimo dainos vienetas SUTARTINĖ ir
- filmas apie Klaipėdos krašto atvadavimą.

Minint taip svarbią sukaktį Lietuvos istorijoje, prašome gausiai dalyvauti. KUOPOS VALDYBA

Toronto Lietuvių Namuose

š.m. SAUSIO 26 d. SEKMADIENI, 2:30 val. p.p.

adv. A. PACEVIČIUS skaitys paskaitą

"TESTAMENTŲ SUDARYMAS ir
PALIKIMAI GIMINĖMS LIETUVOJE"

Įėjimas nemokamas.

Rengia: LN VYRŲ BŪRELIS ir
LN KULTŪRINE KOMISIJA

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE.
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610
Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

SOFIJOS PACEVIČIENĖS KERAMIKOS PARODA 1985 m. GRUODŽIO 7-8 dienomis Toronte.

Nuotraukos Stepo Varankos

"NL" SPAUDOS VAKARĖ loterijos bilietai traukimas. Iš kairės: St. Varanka, B. Jankauskienė, J. Šimkus, K. Dambrauskaitė. Loterijos fantus rinko Pr. Jankauskas. Nuotr. S. Dapkauskas

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" VAKARO AUKŲ LAPE PASIRAŠE:

PRISIKĖLIMO Parapijos KREDITO UNIJA - \$200;
TORONTO LIETUVIŲ NAMAI - \$500;

Br. Norbertas - \$200; po \$100, - W. Drešeris, L. Adomavičius, Birutė ir Pr. Jankauskai; po \$50, - Vikt. Dauge - lavičienė, Valt. Dauginis; po \$45, - Vikt. Dagilis, J. Karka ir žmona, Vac. ir J. Skrebutėnai, Alf. ir Sal. Pundziai; \$30, - dr. A. Pacevičius; po \$20, - J. Jakelaitis, M. Račys, Kons. dr. J. Žmuidzinas, L. Balsienė, Alg. Vaičiūnas, Vl. Jagelevičius, A. Brazis; po \$10, - V. K., J. Vitkūnas, G. Adomaitis - nė, St. Jokubaitis.

Vakara organizavo "NL" SPAUDOS RĖMĖJŲ BŪRELIS

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SUKAKTUVINIO SPAUDOS VAKARO PROGA, LOTERIJA AUKOJO LAIMIKIUS:

Osvaldas Delkus, dail. J. Dagys, V. Daugelavičienė, "Atžalyno" Ansamblis, p. Antanaitis, Pr. Jankauskas, H. Chvedukas, p. Jegelavičius, dail. V. Balsienė, J. Dambaras, p. p. Jūzumi, B. Mackevičius, A. Bričkus, A. Skilandžiūnienė, V. Matūza, A. Melvydas, p. Bražiukaitis, L. ir O. Giriniai, S. Kuzma, H. Lapas, V. Stanaitis, p. Jakelaitis, V. Skrebutėnas, H. Adomonis, A. Petryla, V. Petrāitis, St. Jokubaitis, B. Baranauskas, G. Adomaitienė, S. Grizickas, L. L. Balsiai, A. Statulevičius, V. Bačėnas, M. Račys, J. Pikelis, D. Renkauskas, A. Artiškionis, R. Simaniūskis, p. Jurgelis, p. Venslovaitis, Baldų Krautuvė - Aukštaitis, A. Lukošienė.

BARO TARNYBA PASIRUOŠUSI "NL" SPAUDOS VAKARUI. Iš kairės: I. URBONAS, A. KAIRYS ir J. GENYS.

Nuotr. St. Varankos

Lietuvių Namų Žinios

LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ

BŪRELIO VALDYBA šaukia p'o s'ė d'į SAUSIO 10 d., 7. penktadienį, 7 val. vakaro.

Bus svarstomi planuoja - mi kultūriniai renginiai, Vyrų Būrelio METINIS BALIUS kovo mėn. 15 d., Poilsio stovykla ir kiti reikalai

MEDŽIOTOJŲ IR ŽUKLAUTOJŲ KLUBAS "TAURAS" rengia savo metinį balių SAUSIO 18 d., šeštadienį, 6 val. v. LIETUVIŲ NAMUOSE.

Bilietus platina J. Šimkus tel: 231-9425, W. Drešeris - 233-3334, P. Šturmas - 274-3529. Bilietus bus galima gauti ir prie įėjimo.

LN SOCIALINIŲ REIKALŲ

SEKCIJA talkininkauja valdžios įstaigose, sudarant pensijų gavimo dokumentus, rūpinasi vyresniųjų asmenų socialine pagalba ir parama. Švenčių metu Sekcijos nariai lankė ligonius. Jų lankymą ypač talkininkavo R. Juodis, V. Turūtaitė, J. Žekas, B. Trukanavičius, A. Petryla, J. Prišas, O. Juodišienė, A. Borkertas, A. Gačionis, Iz. Antanaitis.

Ateityje, žinantieji apie sergančius ligoninėse arba namuose, prašomi pranešti LIETUVIŲ NAMŲ raštinei darbo valandomis tel: 532-3311. Vakara ir savaitgaliais Jonui Dambraiui tel: 536-1433 arba Vyt. Kulnui tel: 769-1266.

NAUJIEJI METAI LIETUVIŲ NAMUOSE

buvo sutikti iškilmingai ir pakilioje nuotaikoje. Salė buvo skoningai dekoruota lietuvių menininkų paveikslais ir kalėdiniais papuošalais. Dekoravo LN Vyrų ir Moterų būreliai.

Naujieji Metai sutikti dalyvavusiems giedant Tautos Himną ir šampano tostų. Dalyvavo apie 350 svečių.

KŪČIOS LIETUVIŲ NAMUOSE

Jau daugelį metų Lietuvių Namuose yra rengiamos Kūčių vakarienės. Šiemet į tokią vakarienę atsilankė apie 300 dalyvių, kurie jaukioje atmosferoje keletą valandų pasijautė kaip viena didelė lietuviška šeima.

Pradžioje sol. Vaclovas Verikaitis, akomponuojant muz. J. Govėdai, pravedė kalėdines giesmes. Lietuvių Namų Moterų Būrelio pirmininkė Ada Juocienė pakvietė trijų generacijų atstovus uždegti 3 didžiules žvakes - geltoną, žalią, raudoną, kurios simboliniai vaizdavo mūsų pavergtą tėvynę Lietuvą. Nujų liepsnų buvo uždegtos visos žvakutės ant stalų.

Jausmingu žodžiu A. Juocienė pasveikino susirinkusius ir prašė mintimis susijungti su mūsų broliais ir seserimis pavergtoje Tėvynėje.

Atatinkamą programą atliko sol. V. Verikaitis, smuikininkė Regina Bankienė (šiuo metu kapelmeisterė Simfoninio Orkestro London, Ont.) ir muz. J. Govėdas.

Programa buvo puikiai atlikta, labai gerai pasirinktas repertuaras; truko apie 30 minučių.

Pradedant Kūčias, maldą sukalbėjo Tėv. Liudas OFM, iš Prisikėlimo Parapijos, atvykęs į Kūčias.

Po vakarienės mažuosius aplankė Kalėdų Senelis, iškūnytas Vytauto Miniotos ir apdovanojo įvairiomis dovanėlėmis.

V. K. KALĖDINĖ EGLUTĖ Vairams buvo suorganizuoti Lietuvių Liuteronų-Evangelikų Išganytojo Parapija.

Iškilmingas pamaldas Kūčių vakare laikė kun. P. Dilys ir kun. M. Hager, Kalėdų dieną - kun. P. Dilys.

Birutė Grigaitytė-Spudienė

namų pirkimo ir pardavimo agentė

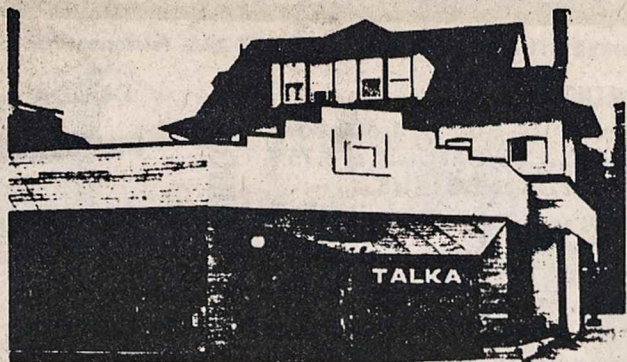
1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Istaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) ..... 5 %	nekiln. turto pask... 10 %
santapas ..... 6 %	asmenines paskolas 12 %
kasd. palūkan. už sant. 5½ %	Nemokamas pilnas čekių
term. indėlius 1 m. .... 9 %	patarnavimas
term. indėlius 3 m. .... 10 %	Nemokama narių gyvybės
reg. pensijų fondo ..... 7½ %	drauda pagal santaupų
90 dienų indėlius ..... 8 %	dydį iki \$ 2.000.
(minimum \$ 5.000)	Nemokama asm. paskolų
Reg. pensijų 1 m. ... 9 %	drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 12 val. r.
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

hamilton

• "TALKA" atsiuntė \$300, — "NL" leidimui paremti ir perdavė juos "NL". Rėmėjų Būreliui Toronte.

SLA SUSIRINKIME

1985 m. gruodžio 6 dienos vakare, Hamiltono Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — trumpai SLA — 72-oji Kuopa. E. ir J. Bajoraičių namuose sušaukė narių susirinkimą. Susirinkimą atidarė daugiametis Kuopos pirmininkas J. Šarapnickas, patiekęs neilgą darbotvarkę, kuri buvo priimta be pataisų. Praėjo susirinkimo protokolą perskaitė sekretorius J. Bajoraitis. Jo protokolą taip pat buvo priimtas be pataisų.

Svarbiuoju dienotvarkės reikalu buvo nominavimas asmenų raštu į SLA organizacijos vadovybę arba vykdomąją Tarybą. Nominacijų pareiškimai bus persiųsti į Centrą, kurio rinkimai vyks 1986 m. kovo mėn. Chicagoje. Po nominacijų klausimo buvo prieita prie Kuopos finansinių reikalų svarstymo. Iš Kuopos išdalinio I. Varnio pranešimo paaiškėjo, kad Kuopa dar turi 3500 dol. pajamų, kurios laikomos "Tallos" bankelyje. Iš turimų lėšų Kuopa dar remia Vasario 16 Gimnaziją, Tautos Fondą, anglų kalba leidžiamą studentų žurnalą "Lithuanus". Kiek anksčiau yra rėmusi ir Lietuvių Fondą, kuriam jau yra įmokėjusi iki 1400 dol. Sumažėjus pajamoms, Kuopa neturi galimybės toliau jo remti. Buvo bendrai pasikalbėta finansų reikalais, prisiminta, kad prieš porą

metų Kuopa kasmet rengdavogegužines savanorio-kūrėjo A. Padolskio sodyboje, prie Paris mieste. Iki jo buvo apie valanda laiko kelionės mašina iš Hamiltono. Gegužines suruošti sudarydavo nemaža rūpesčio ir darbo, bet padedant geriems prieteliams, buvo įmanoma tai padaryti. Pasunkėjus darbo sąlygoms, gegužinių rengimas paliktas ateitčiai.

Šiuo laiku tarp Kanados ir Amerikos valiutų yra didelis skirtumas. Kuopa, turėdama tai galvoje, Kuopos nariams, mokantiems nario mokesčius, skirtumą prideda iš Kuopos lėšų.

SLA yra apdraudus organizaciją, kurioje galima apsidrausti ligos ir mirties atvejais.

Dar kiek pasikalbėjus ir kitais Kuopos reikalais, pirmininkas susirinkimą uždarė.

Po to susirinkusieji buvo pavaišinti išskirtiniais pietumis, kurie tapo malonių siurprizu dalyviams. Šalia užkandų, mėgėjai galėjo pasinaudoti ir čia pat esančiu butu. Už tokią neeilinę viešnagę susirinkusieji buvo labai dėkingi Elvirai ir Juozui Bajoraičiams.

• Miesto ligoninėje, gruodžio 8 d., sekmadienį, netikėtai mirė a. a. Antanas PAULIUKAS, eidamas 73 metus. Palaidotas per lietuvių A. V. Parapijos bažnyčią Lietuvių Kapinėse Mississaugoje. Liūdesyje liko žmona Valė ir kiti giminės Montrealyje ir Lietuvoje.

Gili užuojauta žmonai Valėi ir visiems giminėms. Z. Pulianauskas

HAMILTONO LIETUVIŲ ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "GIEDRAITIS"

MALONIAI KVIEČIA VISUS
ATSILANKYTI!

SAUSIO 25 d.
šeštadienį,
Hamiltono
Jaunimo
Centro
salėje

metinį

ZUIKIŲ BALIŲ

SU ŽODIA PROGRAMA

MENINĖJE DALYJE — Niujorko dainos vienetas
HARMONIJA, vadovaujamas muz. V. RALIO

- Įvairūs gėrimai,
- Šilta vakarienė,
- Staliukų loterija,
- Taurių įteikimas klubo nariams

ŠOKIAMS GROS "ZBIGNIEV NOGAS" ORKESTRAS

BALIAUS PRADŽIA — 18.30;

MENINĖS PROGRAMOS — 20 val.

ĮEJIMAS — \$5.00; studentams — \$4.00

VALDYBA

chicago

PRISIMINTAS RAŠYTOJAS ALOYZAS BARONAS

Prieš penkeris metus miręs rašytojas Aloyzas Baronas buvo prisimintas dvejose minėjimuose — Chicago Jaunimo Centre ir Cicero apylinkėje. Šv. Antano Parapijos salėje. Pirmąjį iš jų surengė Rašytojų Draugija, o antrąjį — Lietuvių Bendruomenės Cicero Apylinkės Valdyba.

Minėjimas Ciceroje įvyko lapkričio 24 d., ir jis sutraukė gana didelį publikos būrį. Gal dėl to, kad pats rašytojas buvo Cicero kolonijoje praleidęs apie pusę savo gyvenimo metų ir buvo veiklus jos narys.

Cicero minėjimas pradėtas pamaldomis Šv. Antano Parapijos bažnyčioje. Po to, persikelta į Parapijos salę, kur vyko paskaitos, meninė dalis bei kuklios vaišės. Apie A. Baroną, kaip rašytoją ir asmenį, kalbėjo buvę jo geri draugai dr. P. Kisieliū, A. Šatas ir A. Markelis.

Minėjimą pradėjo LB Cicero Apylinkės pirm. A. Šulaitienė, o visai programai vadovavo A. Markelis. Jis taip pat supažindino su neseniai išspausdintu A. Barono poezijos rinkiniu "Daiktai kasdieniniai", kurį išleido velionio našlė Nijolė Baronienė.

Meninėje dalyje pasirodė aktorė Laima Šulaitytė-Day ir Vitas Laniauskas. Pirmoji perskaitė A. Baroną nove-

lę "Pirmoji valanda", o ant-rasis — rašytojo humoristinių eilėraščių.

Minėjimo metu veikė A. Barono parašytų ar suredaguotų knygų parodėlė. Čia buvo jo 25 grožinės literatūros knygos (iš jų po tris vaikams ir humoristinių eilėraščių). Taip pat buvo ir vertimai į anglų bei latvių kalbas.

Po minėjimo vyko pabendravimas bei užkandžiai, kuriuos pateikė Lietuvių Bendruomenės Cicero Apylinkės Valdyba.

KONCERTAVO EVA TAMULĖNAITĖ

MARGUČIO RADIO programos vedėjas Petras Petrutis savo rengiamuose koncertuose stengiasi parodyti mažiau ar ir visai mūsųose negirdėtus menininkus. Gruodžio 1 d. Jaunimo Centre įvyksiamas koncertas pasirodė nauja pajėga lietuviškame pasaulyje — Eva Tamulėnaitė, kuri, akomponuojant dr. Ramintai Lampsatyte, davė gražų koncertą.

Abi viešnios gyvena V. Vokietijoje, nors abi yra kilusios iš Chicago ar artimų vietovių. Eva Tamulėnaitė šiuo metu dainuoja Gelsenkirchene Muzikiniame Teatre, o dr. Lampsatyte dėsto Hamburgo Muzikos Mokykloje.

Kadangi E. Tamulėnaitė lietuviams rodosi tik pirmą kartą, tai lietuviškasis jos repertuaras gana ribotas: jį padainavo lietuviškai 6 dainas: 3 liaudies, o kitas K. V.

ATA GRIGELIUI

mirus Lietuvoje,

broli LEONĄ, žmoną ANELĘ, sūnų JONĄ su žmona, gyvenančius Floridoje ir kitus gimes giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

MARIJA ir JUOZAS MALCIAI,
VILIJA ir RYTIS BULOTAI,
KATY ir RAIMONDAS MALCIAI

Banaicio, K. Kavecko, VI. Ja-

kubėno.

Daugiausiai dainų — ištraukos iš amerikiečių populiariųjų modernių operėlių — ji atliko angliškai. Gerai nuskambėjo arijos iš operos "Karmen". Kadangi solistė yra estų kilmės (tik jos patėvis lietuvis), tai ji su-dainavo 2 dainas estiškai. Iš jų vieną pakartojo.

Bendrai solistė paliko gerą įspūdį, profesionali menininkė. Publika ją labai šiltai sutiko.

Sekantis MARGUČIO koncertas bus 1966 m. kovo 9 d., kuomet pasirodys pirmą kartą Chicagoje klarinetistas Raimundas Kireilis ir solistė Guoda Puzinauskaite.

ST. PETERSBURG

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SOCIALINIŲ REIKALŲ

ST. PETERSBURGO SKYRIAUS PRANEŠIMAS

Neseniai įsikūrusio Lietuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų Skyriaus valdyba nori painformuoti apie savo pradedamą veiklą.

Norime pažymėti, kad, mūsų kolonijos gyventojams vis labiau subręstant, atsiranda įvairių problemų, kurių anksčiau gal ir neturėjome. Mes niekur nebesukam ir, gal dėl to, mūsų judrumas mažėja, atsiranda automobilio vairavimo, anglų kalbos, apsirūpinimo kasdieniniais buities reikalais sunkumų. Tiems, kurie seniau yra išėję į pensiją arba kurie gauna mažesnę pensiją, susidaro minimaliniam pragyvenimui reikalingų pajamų trūkumas. Prie to dar dažnai prisideda vyresnio amžiaus žmonių vienišumas, kuris dar sumažina apsirūpinimui reikalingą energiją ir stumia pensininką į neviltingą bei pesimizmą. Kartais tokiems žmonėms atrodo, kad jie yra vienišų vieni ir jokios vilties nėra gyvenimo ir aplinkos pagerinimui. Bet pagalba yra. Šiandien Amerikoje yra daug įvairių valdiškų ir privačių organizacijų, kurios ateina į pagalbą vyresnio amžiaus žmonėms. Tai pagalba nėra dažnai siūloma, ją reikia susirasti. Dėl anglų kalbos nepakankamo mokėjimo ir kitų aplinkybių, vyresnio amžiaus lietuviai apie tą pagalbą arba nieko negirdėjo, arba nežino kur kreiptis, kaip ją išsirūpinti.

Lietuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų Taryba šioje srityje jau yra gerai užsirekomendavusi. Clevelande ir Chicagoje jau yra įsteigtos lietuvių sodybos, gaunančios iš valdžios paramas statyboms ir nuomoms. Ši įstaiga atlieka labai įvairių pagalbos darbų. Lietuviai gali kreiptis pas lietuvių.

Lietuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų Skyrius jau yra įsteigtas ir St. Peterburge. Mes stengsimės padėti visiems lietuviams, kuriems bet kokia pagalba bus reikalinga.

Socialinių Reikalų Skyrius Lietuvių Kredito Unijos "KASA" įstaigoje kiekvieną antradienį nuo 10 valandos ryto iki 12 val. vidurdienio matuoja kraujo spaudimą.

Lietuviams, kurių pajamos nesiekia tam tikro minimumo, bus stengiamasi išrūpinti maisto korteles Food Stamps.

St. Peterburge yra gana daug vietų, kur senesnio amžiaus asmenys gali pavalgyti pietus veltui arba už mažą auką. Asmenims, kurie neturi transportacijos priemonių nuvažiuoti į tokias vietas, Socialinis Skyrius mėgins pasirūpinti susisiekimo priemonėmis. Asmenims, kurie dėl įvairių priežasčių negali iš namų išvažiuoti, bus rūpinamasi valgių atvežti į namus. Senesniems žmonėms, sergantiems namuose, bus stengiamasi parūpinti asmenį, kuris bent kartą per savaitę ateitų į namus, juos aptvarkytų ir padėtų ligoniu palaikyti asmenišką švarą.

Socialinis Skyrius padės įvairiose reikaluose, kuriuose yra reikalingas anglų kalbos mokėjimas žodžiu ar raštu.

Testamentų sudarymo reikalas yra labai svarbus mums visiems. Mes padėsime patarimais ir nueisime su jumis pas advokatą, jei tai bus reikalinga.

Mirties nelaimės atveju Socialinis Skyrius padės rūpintis visais paskutiniams artimųjų patarnavimais mirusiam.

Mes kviečiame visus prisidėti prie Socialinių Reikalų Skyriaus veiklos. Jūsų pagalba reikalinga idėjomis ir darbais. Socialinio Skyriaus Valdyba yra tik reikalingų darbų koordinatore, o visi lietuviškai tikrieji darbininkai. Mūsų organizuojama pagalba yra siūloma visiems šios kolonijos lietuviams, nežiūrint amžiaus, priklausomumo organizacijai. Bet mes galime padėti tik tokiems asmenims, apie kuriuos žinome, kad pagalba jiems reikalinga. Žmonės dažnai nežino kur kreiptis. Kiekvienas tokiame asmeniui galime pasitarnauti, pranešdami Soc. Reik. V-bai.

Jei atsisiras norinčių, organizuosime išvykas į įvairias vietas.

L. B. SOCIALINIŲ REIKALŲ ST. PETERSBURGO SKYRIAUS VALDYBA

Adolfas Armalis.....tel.367-4243
Leontina Jankauskienė 360-4823
Rostutis Miklius..... 367-4301
Juozas Taoras..... 360-4851

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. — 12 v.v.

Members of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais bet kur pasaulyje skambinti:

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont,
M6P 1A5

TEL.: 533-3531

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd., 5784 Verdun Av
Chateauguy, Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KAPAVIETIS

MIRUSIEJI:

● **KRUPAUSKAS Vincas**, 88 metų, mirė gruodžio 22 d., 1985 m. Palaidotas iš Aušros Vartų bažnyčios.

● **KINDERIENĖ Adelė**, 97 metų, mirė gruodžio 24 d., 1985 m. Palaidota iš J. F. Wilson o koplyčios. Liko sūnus su šeima. Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

TYLIAJĄ NAKTĮ.

(1985 m. Kalėdos Montrealyje) Šių metų Kalėdos Montrealyje šventovėje buvo žymiai kitoniškos. Kitoniškos ta prasme, jog pirmą kartą prie altoriaus, po daugelio metų, nepasirodė šios parapijos steigėjas, šios šventovės statytojas, jos ilgametis klebonas dr. Jonas Kubilius-Sacerdos Emeritus. Jau netrukus bus vieneri metai, kai šis nepaprastas žmogus, puikus mintytojas bei pamokslininkas, tapo nelemtos ligos sunkiai prislėgtas. Po labai kritiškų savaitių ir mėnesių šis atsparus žemaitis, vis dėlto, sunkiąją ligą nugalėjo ir atsigavo tiek, kad mūsų visų džiaugsmui, galėjo sugrįžti atgal į savo parapijos pastogę. Tačiau atsakingų parapijos administravimo pareigų eit jau nebegalėjo.

Jo vieton stoji kitas ilgametis šios parapijos kunigas Juozas Aranas - k a s, S. J. Taigi, 1985 m. Bernelių Mišios jam, kaip klebonui, buvo pirmosios. Šventovėje viešpatauja Kalėdų rimtis. Prie didžiojo altoriaus romantiškai žėri kalėdinė eglutė. Dar pusvalandis iki vidurnakčio, o žmonės jau skuba užimti kiekvieną kampelį. Viršuje, prie vargonų būriuojasi parapijos giesmininkai, žymiai pastiprinti "Pavasario" choristėmis bei iš toli sugrįžusiais "pabėgėliais" - vyrukais ir merginomis.

Be 15 min. dvyliktą valandą sugaudžia vargonai. Choras pradeda savo įžanginį,

kalėdinį koncertą su "Išleis - ki rasą, Dangau iš aukštybių", sekant "Berneliai, kelkit", "Plemenėliams, varg - dienėliams", "Sveikas Jėzau gimusis" ir užbaigiant su "Iš padangių tolimųjų". Giesmės parinko choro muzikinis koordinatorių ir solistas Antanas K e b l y s. Vargonus visai puikiai valdė Vilija L u k o š e v i č i ū t ė. Tokiu būdu muz. Aleksandras S t a n - k e v i č i ū s turėjo laisvas rankas pačiam dirigavimui. Dvyliktą valandą šventovė sužėrėjo visomis šviesomis. Prie altoriaus naujasis klebonas Tėvas J. Aranas - k a s pradėjo iškilmingąsias Mišias. Suskamba J. Nauj - lio puikusis kalėdinis kūrinys "Tyliają Naktį". Giedame visi iš širdies gilumos. Toliau seka Adams'o šedevras "Šventa Naktis" (O, Holy Night). Solo atlieka sol. Antanas K e b l y s. Užbaigia visam chorui palydint su "Kristus Karalius".

Po šio tarptautinio kūrinio sekė vėl keletas, dar didingesnių - F. Gruber'io "Tyliają Naktį", Kalėdų vidurnakčio mišioms einant prie pabaigos, suskamba Siniaus "Nakties Tyloje", primindamas visiems su "Kūdikėli, visagali, Tu palaimink Kryžių šalį" - ten toli esančią Lietuvą. Pagaliau visos iškilinės vainikuojamos su paties muz. Aleksandro Stankevičiaus pagarsėjusiu kūriniu "Linksmų Kalėdų, Merry Christmas, Joyeux Noel, Buono Natale".

Nuaidėjo paskutiniai giesmių akordai. Nutilo vargonai. Sveikinome vieni kitus, linkėdamiesi "Linksmų Kalėdų" ir laimingai sulaukti kitų. Metal genasi metas. Laikas nuo laiko retėja mūsų gretos. O garbingieji lietuviškosios giesmės ir dainos veteranai vis gieda ir dainuoja sau kelią į Amžinybę. . . Laimingai jiems sulaukti vėl kitų Kalėdų.

D. N. B a l t r u k o n i s ● "NL" darbuotojai ir talkininkai pradėjo naujų metų darbus gražiu pobūviu Redakcijos patalpose. Ta proga pasveikino Birutę Nagienę

neseniai buvusio gimtadienio proga. Buvo įteikta bendra dovana, taip pat ir gražių pavienių.

M. Šiaučiuilienės ir O. My - Visi maloniai pasivaikšino M. Šiaučiuilienės ir O. Mylienės paruoštais užkandžiais, pakėlė tostus, linkėdami vieni kitiems darbingų naujųjų metų.

TRADICINĖ KALĖDŲ EGLUTĖ Montrealio Lituanistinės Mokyklos Kalėdinė Eglutė vyko gruodžio 15 d., Šv. Kazimiero Parapijos salėje. Jau po 1 val. p. p. salėje matėsi visaip pasipuošę mokiniai. Kur ne kur bėginėjo Snaigės ir staugė Vėjai, iki kol buvo sušaukti scenon paskutinei repeticijai.

3 val., kai susirinko ir visi tėvai, seneliai, giminės ir svečiai, Mokyklos vedėja Janina Adamonytė pasveikino visus atvykusius ir pristatė pasirodymą "VARVEKLIUKĄ".

Gražiai išpuoštoje scenoje teko pamatyti Liną Celo - riūtę Varvekliuko rolėje, kartu su visais kitais aktoriais: A. Šablauku, R. Otto, V. Išganaitę, A. Valka, O. Beniūtę. Prie jų prisidėjo ir kiti mokiniai: Vingpinai, žmonės iš kitų planetų, gėlės, padavėjos, manekenai, kepėjas, snaigės ir vėjai.

Programos pabaigai visi mokiniai įdomiai sugiedojo kalėdines giesmes ir padainavo dainą.

Kai jau visi manė, kad pasivaikšins užkandžiais, staiga pasirodė Kalėdų Senelis (ištikimai atliekamas L. Šablauko jau eilę metų). Jis apdovanojo visus vaikučius ir nusijuokęs, pamojavo atsisveikindamas - sudiev iki kito Kūčių Vakarą.

RĖMĖJŲ PRENUMERATŲ ATSIUNTĖ:

J. Jakonis, S. Verbylienė, A. Tėvelis (už du metus), A. Nutautas, J. Vilgaly, L. Merkeli, A. Jurgutis, V. Naruševičius, F. Stirbys, M. Kizis, V. Kalendra, S. Vaičekas, C. Januškevičius, St. Balys, K. Šimkus, V. Butrimas, Z. Brazauskas, K. Aniolauskienė, O. Vileniškis, J. Adomaitis, G. Rudinskienė, V. Dagilis O. Čekauskienė, J. Oscila, J. Laimikis, E. Lengnikas, S. Dapkus, H. Šiaurys, J. Bersėnas, A. Statulevičius, L. Balsys, D. Renkauskas, J. Maziliauskas, V. Kulnys, St. Varanka, L. Adomavičius, J. Lukošius, dr. E. Malkus, B. Vilčinskienė, T. Čipkienė, A. Burba, A. Paukštaitienė, Br. Rudzevičienė, V. Gudžinskienė, J. Dainienė, J. Babrauskas, O. Indrelis, H. Stepaits, L. Pečiulis, R. Tetmejeris, S. Vashkys, J. Pikelis

Atsiuntė RĖMĖJO PRENUMERATŲ ir PRIDĖJO AUKĄ: S. Veiverys - auka \$25; Br. Laučys - \$15; po \$10, - A. Bajoras ir E. Smilgys; po \$5, - J. Bitneris, P. Latvaitis, P. Baltrukonis, D. Lesčius.

Atsiuntė PRENUMERATŲ ir PRIDĖJO AUKĄ: P. Kalesnykas - \$22; po \$12, - P. Mickus ir V. Gražulis; po \$10, - V. Zavadskienė ir P. Juodkojis; A. Vabolis - \$5; po \$4, - J. Naujokas ir A. Puteris; po \$2, - J. Skučas, P. Januška, V. Šipelis, A. Lukošienė.

Atsiuntė AUKĄ: J. V. Danys - \$15; Lietuvių Evangelikų Liuteronių Moterų Draugija Toronto - \$50.

"NL" MAŠINĖ LĖS VAJUI atsiuntė: Alf. Vazalinskas - \$30; dr. J. Senikas - \$50.

DOVANOJO ŠĖRUS:

A. Račinskas - 1. VISIEMS - nuoširdžiausias AČIŪ.

Visi važiuodami namo buvo patenkinti - menininkai savo darbą ir Kalėdų Senio dovanomis, o žiūrovai - gražia programa.

Alma Drešerienė o Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ dalyvaus specialiam koncerte Chicagoje, Maria High Auditorijoje, sausio mėn. 19 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Didysis koncertas su solistais ir Lietuvių Operos Choru rengiamas paremti mūsų Operą.

Po koncerto vyks pokylis Jaunimo Centre.

Ivairių išvykų tarpe sol. G. Čapkauskienė dainuoja su keliais prancūzų solistais Le Pavillon Laurentien, Laval, šeštadieniais, 7 val. v. Užsisakyti vietas prie staliukų - tel: 625-2720.

Neseniai mūsų solistė grįžo iš sėkmingų koncertų Palm Beach Lietuvių Bendruomenės dešimtmečio minėjime gruodžio 14 d., ir atliko gražią programą gruodžio 18 d. St. Petersburgo Apylinkės V-ba.

● Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS remonto darbai užbaigti. Dažymo darbus atliko samdyti dažytojai, o valymo, plovimo ir tvarkymo darbus vygdė talkininkai parapijiečiai. Remontas ir dažymas buvo atliktas dėka ypatingų Komiteto p-ko Z. Valinsko, J. Naruševičiaus, E. Kurilienės, K. Rašyti - nio pastangų.

● Richard ir Irene MARTEL surengė Onos Martel mirties penkmečio minėjimą. Po specialiųjų mišių, kuriose dalyvavo apie 50 artimųjų, visi buvo pakviesti pusryčiams.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00	PASKOLAS:
1 metų 8.75%	NEKILNOJAMO
TERMINUOTUS INDĖLIUS	TURTO IR
1 metų ..... 8.5 %	ASMENINĖS
180 d. - 364 d. 8.25%	PASKOLOS
120 d. - 179 d. .... 8. %	MIRTIES
60 d. - 119 d. 7.75%	ATVEJU
30 d. - 59 d. .... 7.5 %	DRAUDŽIAMOS
TRUMPALAIKIU INDĖLIUS	IKI \$ 10,000
už \$ 20,000 ar daugiau	
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS	
specialios 6.25%	
Su draudimu ..... 6. %	
Kasdieninės 5.75%	
ČEKIŲ SĄSKAITAS ..... 5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	
1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm, Antr, Treč. .... 9:00 - 3:00	
Ketvirtadieniais ..... 12:00 - 8:00	4:00 - 8:00
Penktadieniais ..... 10:00 - 6:00	2:00 - 6:00
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. d.	

● Tėv. A. SAULAITIS, SJ mo perleidimo dokumentus lietuvių jėzuitų provincio - parapijai. Nuo naujųjų - šių las, lankėsi Montrealyje ir metų-namas priklauso pasirašė AV klebonijos n - pijai.

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

● Dr. H. Nagys - \$100, - savo tėvų Antaninos ir Augustino Nagių atminimui.
● A. a. Vytauto GUSTAINIO atminimui, vietoje gėlių, aukojo: po \$25, - I. A. Kličiai, J. B. Niedvarai, A. L. Staškevičiai, Montrealio "Gintaro" Ansamblis;
po \$20, - S. V. Piečaičiai, V. Kačergius, S. A. Staškevičiai;
po \$10, - R. J. Piečaičiai, A. P. Drešeriai, D. B. Staškevičiai.
PAPILDOMAI aukojo KLF - dui - Silvija ir Vincas Piečaičiai - \$100.
Kanados Lietuvių Fondas visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.
KLF

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBĖ •
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772 Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdėliu ju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

ST. PETERSBURG BEACH FLORIDOJE prieinama kaina parduodamas erdvus 1 miegamojo Condominium, antrame aukšte, patogioje vietoje prie krautuvų, miesto paplūdimio ir susisiekimo.
Tel.: (813) 360-0901

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS - CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D.D.S.

Dantų gydytojas - chirurgas

8806 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DŪRYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHNSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496